

ISSN 2181-9238

GOLDEN SCRIPTS

OLTIN BITIGLAR

2021 Vol. 2

www.navoiy-university.uz
www.goldenscripts.navoiy-university.uz

ISSN 2181-9238

GOLDEN SCRIPTS

OLTIN BITIGLAR

2021 Vol. 2

**www.navoiy-uni.uz
www.goldenscripts.navoiy-uni.uz**

BOSH MUHARRIR

Shuhrat Sirojiddinov

BOSH MUHARRIR**O'RINBOSARI**

Karomat Mullaxo'jayeva (o'zbek)

Qosimjon Ma'murov (ingliz)

MAS'UL KOTIB

Ozoda Tojiboyeva

TAHRIR HAY'ATI

Zaynobiddin Abdirashidov

Karl Rayxl (Germaniya)

Seyhan Tanju (Turkiya)

Kamol Abdulla (Ozarbayjon)

Vahit Turk (Turkiya)

Isa Xabibeyli (Ozarbayjon)

Benedek Peri (Vengriya)

Teymur Kerimli (Ozarbayjon)

Eunkyung Oh (Koreya)

Mark Toutant (AQSh)

Boqijon To'xliyev

Qosimjon Sodiqov

Nurboy Jabborov

G'aybulla Boboyorov

Vali Savash (Turkiya)

Kimura Satoru (Yaponiya)

Hamidulla Dadaboyev

Aftondil Erkinov

Rashid Zohidov

Baxtiyor Abdushukurov

Almaz Ulvi (Ozarbayjon)

Dilnavoz Yusupova

Qo'lidosh Pardayev

Elchin Ibrohimov (Ozarbayjon)

Nodirbek Jo'raqo'ziyev

MUNDARIJA**ADABIYOTSHUNOSLIK****Ilyos Ismoilov**

Tafsirlarda Iskandar mavzusiga oid talqinlar

4

Jahongir Turdiyev

Turkiy me'rojnomalardagi motivlar xususida

20

MATNSHUNOSLIK**Abdimurod Arslonov**

"Temurnoma"larning matniy xususiyatlari

34

G'iyosiddin Shodmonov

O'zbek matnshunosligining ilk bosqichi va

Navoiy "Xamsa"si nashrlarining takomili

50

Aftondil Erkinov**Oysara Madaliyeva**

"Terma devon" yoki Navoiy "Navodir un-nihoya"sining so'nggi redaksiyasi?

64

Ilova. Matn

68

EDITOR IN CHIEF

Shuhrat Sirojiddinov

DEPUTY EDITOR IN CHIEF Karomat Mullakhojaeva (Uzbek)
Kasimjon Mamurov (English)**EXECUTIVE SECRETARY**

Ozoda Tojiboeva

EDITORIAL BOARD

Zaynabiddin Abdirashidov
Karl Rechl (Germany)
Isa Habibeyli (Azerbaijan)
Benedek Peri (Hungary)
Teymur Kerimli (Azerbaijan)
Eunkyung Oh (Korea)
Mark Toutant (USA)
Bakijan Tukhliev
Kasimjan Sadikov
Nurboy Jabborov
Gaybullah Babayarov
Vali Savash (Turkey)
Onal Kaya (Turkey)
Kimura Satoru (Japan)
Vahit Turk (Turkey)
Seyhan Tanju (Turkey)
Aftandil Erkinov
Rashid Zahidov
Atabek Juraboev
Bakhtiyor Abdushukurov
Almaz Ulvi (Azerbaijan)
Yusupova Dilnavoz
Kuldosh Pardaev
Elchin Ibrahimov (Azerbaijan)
Nodirbek Jurakuziev

CONTENTS**LITERATURE****Ilyos Ismoilov**Interpretations on the subject of Alexander
in Tafsir

4

Jahongir Turdiev

Motives in Turkic Mi'rajnama

20

TEXTOLOGY**Abdimurod Arslonov**

Text features of "Temurnoma"

34

Giyosiddin Shodmonov The first stage of uzbek textology and the
development of publications of Navoiy's Khamsa

50

Aftondil Erkinov**Oysara Madalieva**The latest edition of Terma Devon or
Navoi's Navodir un-nihoya?

64

Appendix. Text

68

“Terma devon” yoki Navoiy “Navodir un-nihoya”sining so’nggi redaksiyasi?¹

Aftondil Erkinov²
Oysara Madaliyeva³

Abstrakt

Maqolada 905/1499 – 1500-yili Sultonali Mashhadiy tomonidan ko’chirilgan va hozirgacha Navoiy “Terma devon”i sifatida qaralgan qo’lyozma tarkibiga ko’ra, aslida, “Navodir un-nihoya” devoni ekanligi ko’rsatib berilgan. Mazkur qo’lyozma “Navodir un-nihoya” devonining Navoiy tomonidan tahrir (redaksiya) qilingan eng oxirgi nusxasi ekanligiga e’tibor qaratilgan.

Maqolaga ilova qilingan jadvalda mazkur qo’lyozma devon tarkibidagi she’rlar matla’lari, ular baytalarining soni va varag’i ko’rsatilgan.

Kalit so’zlar: *terma devon, “Navodir un-nihoya”, Sultonali Mashhadiy, devon, devon tahriri (redaksiyasi).*

Kirish

905/1499-1500-yili Alisher Navoiy she’rlaridan tuzilgan devon Sultonali Mashhadiy tomonidan Hirotda ko’chirildi. Bu Sultonali Mashhadiy tomonidan bitilgan va Navoiy nazoratidan o’tgan uning so’nggi devoni edi. Shundan ko’p o’tmay, 1501-yili 3-yanvarda Navoiy Hirotda dunyodan ko’z yumdi. Demak, ayni devon Navoiy hayotligi davrida ko’chirilgan devonlarning eng oxirgilaridan biri sifatida baholanishi mumkin. Lekin bu devon Navoiyning qaysi de-

¹ Mazkur maqola ilk bor tezis holida “Navoiy va XXI asr” nomli xalqaro konferensiya materiallari to’plamida nashr etilgan: Erkinov A., Madaliyeva O. 2020. “Terma devon” yoki Navoiy “Navodir un-nihoya”sining so’nggi redaksiyasi? (Mashhadiy qo’lyozmasi asosida, 905/1499-1500-yil). Navoiy va XXI asr 19-21. Toshkent.

² Erkinov Aftondil Sodirxonovich – filologiya fanlari doktori, O’zbekiston Respublikasi Madaniyat vazirligi huzuridagi O’zbekistonga oid xorijdagi madaniy boyliklarni tadqiq etish markazi.

E-pochta: erkinov@gmail.com

ORCID ID: 0000-0001-9284-4443

³ Madaliyeva Oysara Rustamovna – filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), O'zR FA Abu Rayhon Beruniy nomidagi Sharqshunoslik instituti.

E-pochta: oysara19@gmail.com

ORCID ID: 0009-0008-0932-9570

Iqtibos uchun: Erkinov, A. S., Madaliyeva, O. 2021. “Terma devon” yoki Navoiy “Navodir un-nihoya”sining so’nggi redaksiyasi? . *Oltin bitiglar* 2: 64-115.

voni? Uni Hamid Sulaymonov "Terma devon" deb atagan. Xo'sh, shunday ekan, unga Navoiyning aynan qaysi she'rlari kiritilgan? Nega aynan bu devon qo'lyozmasi, uning tarkibi shoirning "Xazoyin ul-maoniy" kulliyotidan keyin tayyorlanmoqdam? Shu kabi savol-larga javob izlash jarayonida mazkur maqola vujudga keldi. Bunda Nyu-Yorkdagi Metropoliten muzeyida saqlanayotgan Alisher Navoiy devoni qo'lyozmasi (tartib raqami – 21) haqida fikr yuritamiz.

"Xazoyin ul-maoniy"dan keyin tuzilgan va undagi she'rlar dan saylab olingan she'riy to'plamlar shartli tarzda "Terma devon" nomi bilan atalgan. Hozirgacha Navoiy "Terma devon"i nomi ostida yuzdan ortiq qo'lyozma mavjud. Ularning tarkibi va o'ziga xos xususiyatlari, qanday me'yorlarga asoslanib tuzilganligi ilmiy jihatdan kam o'rganilgan. Mana shunday sharoitda Navoiy "Terma devon"i va uning boshqa nusxalardan farqi, muhim xususiyati haqida fikr yuritish murakkabdir.

Diqqat qaratayotganimiz qo'lyozma AQShning Nyu-York shahridagi Metropoliten muzeyida saqlanadi. U ayni muzey qo'l-yozmalari katalogiga kiritilgan va "Navoiy devoni" degan umumiy nom ostida tavsiflangan [Catalogue ... 1914, 160–163]. Hamid Sulaymonov mazkur qo'lyozmani "Terma devon" nomi ostida keltirgan [Сулейманов 1955-1961, 222–224]. Bizning qo'limizda faqat katalogdagi ma'lumot mavjud bo'lganligi va qo'lyozmaning o'zi bilan tanishish imkoniyati mavjud emasligi bois Navoiy devonining bu nusxasi haqiqatan ham terma devonmi? – degan savolni qo'yib, unga javob berishga qiynalamiz.

Tadqiqotlar ko'lami

Bugungi kunga qadar Navoiy asarlari, xususan, devonlari qo'lyozmalariga oid bir qancha tadqiqotlar yaratildi. Lekin ularda ayni biz ko'rib o'tayogan qo'lyozma devon tarkibi va xususiyatlari haqida ma'lumot berilmagan. H.Sulaymonov devon tarkibidagi janrlar miqdorini ko'rsatgan. Olimning bu devon qo'lyozmasi to'g'risida ma'lumotlari, hozircha, bizga oz bolsa-da tasavvur berib turibdi. Ayni devon haqida D. Ahmedova "Alisher Navoiy ijodining Amerika Qo'shma Shtatlarida o'rganilishi" maqolasida ma'lumot keltirgan. Bunda tadqiqotchi yuqorida keltirganimiz ingliz tilida nashr etilgan katalogdagi ma'lumotlarni o'zbek tiliga tarjima qilgan [Аҳмадова 2018, 224–2234].

Qayd etganimiz katalogda Navoiyning mazkur devoni quyidagi misra bilan boshlanadi:

Zihi zuhuri jamoling quyosh kibi paydo.

Navoiyning “Navodir un-nihoya” va “Navodir ush-shabob” devonlari ham ayni shu g’azal bilan boshlangan. Shu bois uni ikki devondan biri emasmikin, degan mulohaza ham paydo bo’ladi.

Shu bois bu devon va uning tadqiqi, qo’lyozma nusxalariga doir ma’lumotlarni biroz eslab o’tish kerak. Hozirga qadar bizga “Navodir un-nihoya”ning to’rt qo’lyozmasi ma’lum. Ulardan uchta-sini M.Rashidova [Рашидова 2019, 20–21] va Tojikistondagi bir nusxasini B.Maqsudov o’rgangan [Мақсудов 2016, 49–52]. “Navodir un-nihoya” devonining matni va manbushunoslik tahliliga oid bir qancha tadqiqotlar ham amalga oshirilgan [Валихўжаев 1979, 41–43; Иномназаров 2017, 6–8; Yusupova 2017, 54–60]. Lekin ularda biz ko’rib o’tayotgan devonga aloqador fikrlar uchramaydi. Ehtimol, bu mazkur devonga shu paytgacha “Terma devon”lardan biri sifatida qarab kelinganligi bilan bog’liqdir.

Ayni devon tarkibini aniqlash orqaligina mazkur savolga javob topish mumkin. Buning uchun H.Sulaymonov tadqiqoti – dissertatsiyasi so’ngida keltirilgan jadvallar bizga yordam beradi [Сулейманов 1955–1961]. Sababi ayni jadvallarda H.Sulaymonov “Xazoyin ul-maoniy” matnini yaratish uchun xizmat qilgan yigirmata qo’lyozma va ular tarkibidagi o’zi foydalangan she’rlarni birma-bir ko’rsatgan. Ular ichida ayni maqolamizda biz ko’rib o’tayotgan “Terma devon” ham mavjud. Mazkur jadval asosida ushbu devon tarkibini shartli ravishda bo’lsa ham tiklashga urindik. Shartli ekanligi shu bilan izohlanadiki, devon qo’lyozmasining asl nusxasini ko’rmagan holda, H.Sulaymonov ma’lumotlariga tayanib devon tarkibi – jadvalini tuzdik (“Illova”ga qarang).

Jadvalni tuzish asnosida ba’zi fikrlar ham paydo b’ldi. Ko’rib o’tayotganimiz devon tarkibidagi she’rlarga ko’ra, odatda, “Xazoyin ul-maoniy”dagi she’rlardan tanlab olinib tuziluvchi “Terma devon”dan ko’ra, tarkiban “Navodir un-nihoya” devoniga yaqin (filologiya fanlari nomzodi Nodir Ramazonov ham biz bilan og’zaki suhbatda aynan shu fikrni ilgari surgan edi).

Hamid Sulaymonoving ma’lumotiga ko’ra, ushbu devon 815 (+3) ta g’azal, 3ta mustazod, 4ta tarji’band, 3ta qit’a, 31ta ruboiy va 3ta muammo – jami 860ta she’rdan tarkib topgan [Сулейманов 1961, 1]. Ammo olimning mazkur ma’lumoti, dissertatsiyasi so’ngida berilgan jadval va muzey katalogidagi qaydlar orasida tafovut bor.

Metropoliten san’at muzeysi katalogida devon tarkibidagi she’rlarning janri va soni shunday berilgan: 816ta g’azal, 5ta qasida, tarji’band, 33ta ruboiy va 3ta fard.

H.Sulaymonov dissertatsiyasi jadvali esa quyidagi statistikani

keltirib chiqardi: 818ta g'azal (3b-234b varaqlar)¹, 3ta mustazod (234b-236a varaqlar), 1 ta muxammas (236a-237a), 4ta tarji'band (237a-250b), 31ta ruboiy (251a-254a), 3ta qit'a (250a-251a), 3ta muammo (254a).

Alisher Navoiy o'zi tartib bergen uch devoniga debocha ham yozganini "Xazoyin ul-maoniy"ning debochasida aytib o'tgan [Навоий 1959, 8]. Ammo bugunga qadar shoirning ikkinchi devoni – "Navodir un-nihoya"ning debochasi bilan ko'chirilgan nusxasi topilmagan. Navoiy devonining Mashhadiy tomonidan ko'chirilgan Metropoliten nusxasida debocha mavjud emas. Bu esa fanda "Navodir un-nihoya"ning debochasi bilan bog'liq muammolar yechilmaganini anglatadi.

Keyingi yillarda Alisher Navoiy devonlari qo'lyozmalari nusxalarining xorijiy fondlardan topilishi yoki ularning tadqiq etilishi Navoiy merosining yangi qirralari ochilib borishiga katta umid uyg'otmoqda [Erkinov 2012, 10-18; Имомназаров 2018, 16-24; Yusupova 2017, 54-60; Мадалиева 2019, 79-86; Джабборов 2019, 26-27]. Biz ko'rib o'tganimiz "Navodir un-nihoya" ekanligi ko'p jihatdan aniq bo'lган Amerika qo'lyozmasi ham chuqur tadqiq etilishi kerak. Hozircha esa shuni ta'kidlash mumkinki, mazkur qo'lyozma Hirotda 905/1499-1500-yili ko'chirib tugallangan. Ayni shu paytda Alisher Navoiy ham Hirotda "Lison ut-tayr" dostonini tugallayotgan edi. Ya'ni, shunda biz "Navodir un-nihoya" devoni deb atayotgan o'z devoni qo'lyozmasi bilan Navoiyning tanishgan bo'lishi ehtimoli juda katta. Shu ma'noda, maqlada ko'rganimiz "Navodir un-nihoya" devoni qo'lyozmasi hozirgacha biz bilgan uning to'rt qo'lyozmasi yoniga beshinchi nusxa bo'lib qo'shiladi. Bundan tashqari, agar u bilan Navoiy tanish bo'lganligi juda katta ehtimol bo'lsa, ayni holatda u Navoiy "Navodir un-nihoya" devonining eng ishonchli nusxasi, so'nggi redaksiyasi bo'la oladi. Sababi, har bir yaratilgan asar uning ijodkori tomonidan muttasil mukammalashtirilib, ishlab boriladi. Bu asarning ijodkor hayotligida yaratilgan eng oxirgi nusxasi (varianti) eng mukammal deb hisoblanadi. Shu bois mazkur Navoiy "Terma devon"i qo'lyozma deb atab keltingan nusxani endilikda Alisher Navoiy "Navodir un-nihoya" devonining muallif – Navoiy nazoratidan o'tgan eng so'nggi redaksiyasi deb atashga asoslar tug'ilib bormoqda.

---

¹Ammo umumiy jadvaldan tadqiqot obyekti bo'lgan mazkur devon tarkibi bir o'ringa jamlanganda, faqat 796 ta g'azalning matlasi mavjudligi ayon bo'ldi, buni D.Ahmedova ma'lumot bergenidek, devonning 108-, 148-, 183-, 226- va 250-varaqlari yo'qolgani bilan izohlash mumkin.

Jadval 1**Alisher Navoiy. Terma devon**

Nº	G'AZALLAR	HAJMI VA O'RNI
1.	Zihi zuhuri jamoling quyosh kebi paydo, <i>Yuzung quyoshig'a zarroti kavn o'lub shaydo.</i>	7 bayt; 3 ^b 1
2.	Ilohiy amringa ma'mur yetti torami a'lo, Ne yetti torami a'lo, to'quz sipehri muallo.	7 bayt; 3 ^b -4 ^a 2
3.	Zihi el nihoni sanga oshkoro, Nihon dardima oshkor et mudoro.	7 bayt; 4 ^a 3
4.	Zihi buroqing izi mehru sayri barqoso, Bu barq sayri bila po'yasi falakfaro.	7 bayt; 4 ^{ab} 4
5.	Bediling xayli rusuli sensen alarg'a dilrabo, Yo nabiy, ruhiy fidoka ahlan va sahlan marhabo.	7 bayt; 4 ^b 5
6.	Har jafo qilsang to'zarmen, qilmasang dag'i vafo, O'zgalarga ne vafo qilsang to'zarmen, ne jafo.	7 bayt; 5 ^a 6
7.	Mahvasho, sarvqado, lolaruxo, siyntano Chorakim, qolmadi sabrim g'ami hajringda yano.	8 bayt; 5 ^{ab} 7
8.	Yor javlongahidin keldi sabo, Paykarim tufrog'ini qildi habo.	7 bayt; 5 ^b 8
9.	Sharora xatlari sog'inma dudi ohim aro Ki, yirtibon yuzini kiydi motamimg'a qaro.	7 bayt; 5 ^b -6 ^a 9
10.	Bo'lsa ikimizning yuzi aksi suda paydo, Ul su ne taraf borsa, ochilgay gul ra'no.	7 bayt; 6 ^a 10
11.	Majnun boshini sajdadin olmas edi aslo, Gar Layli itining julidin topsa musallo.	7 bayt; 6 ^{ab} 11
12.	Yo rab, o'lg'on chog'da jonim jismi vayrondin judo Ul bo'lub mundin judo, sen bo'limg'il andin judo,	9 bayt; 6 12
13.	Gul uzra hatti mushkin birla to qilding raqam paydo, Manga jon safhasida bo'ldi yuz xatti alam paydo.	9 bayt; 6 ^b -7 ^a 13
14.	Ko'zumdin ashk tugandiyu bo'ldi qon paydo, Bag'irdin anda bo'lur poralar nishon paydo.	7 bayt; 7 ^{ab} 14
15.	Gulbarg uza qilmishsen to sabzai tar paydo, Kun ko'zgusida go'yo zang etti asar paydo.	7 bayt; 7 ^b 15
16.	Xil'atin aylabmudur ul sho'xi siyminbar qaro, Tun savodi birla kiygandek mahi anvar qaro.	7 bayt; 7 ^b -8 ^a 16
17.	Do'st bo'lmas gar jamol ahliga jon qilsang fido, Dushmani jondur agar jonu jahon qilsang fido.	7 bayt; 8 ^{ab} 18
18.	Erur ishq ahli go'ristoniyu yuz ming mazor anda, Fano shahriyu lavhu mayldin toqu manor anda	9 bayt; 8 ^b 19

19.	Yashil to'n birla oltun tugmalardin zebu far ando, Qading noranj ra'no naxlidur butkon samar ando.	9 bayt; 8 ^b -9 ^a 20
20.	O'tqa solg'il sarvni ul qaddi mavzun bo'lmasa, Yelga bergil gulni, ul ruxsori gulgun bo'lmasa.	7 bayt; 9 ^{ab} 21
21.	Gul kerakmastur menga, majlisda sahbo bo'lmasa, Naylayin sahboni, bir gul majlisoro bo'lmasa.	9 bayt; 9 ^b 22
22.	Ey, jamoling jilvasi mir'ot insu jon aro, Lek o'lub ul jilva komil mazhari inson aro.	7 bayt; 10 ^a 24
23.	Tushkoli qadding havosi boshima avbosh aro, Bosh aro kestim alif, yovg'on alifdek bosh aro.	7 bayt; 10 ^{ab} 25
24.	Telba ko'nglum yorasi hadsiz tani uryon aro, Uyladurkim, yer tutar devonaye vayron aro.	7 bayt; 10 ^b 26
25.	Kirsa ul xirmani ag'yor ila gulzor aro, Men hamono tolpinurmen xirman etkan xor aro.	9 bayt; 10 ^b -11 ^a 27
26.	Soqiyo, naqdi hayotim javharidur jom aro Kim, erur jom ichra may, aksing mayi gulfom aro.	7 bayt; 11 ^a 28
27.	Demaki, kirdi o'qi qatl vaqt qonim aro Kim, ul alif kebi kirdi o'larda jonim aro.	7 bayt; 11 ^b 29
28.	Mir'oti husnung tiyradur bu ohi dardolud aro, Ravshanlig'i mumkin emas, chun sham' qoldi dud aro	7 bayt; 11 ^b -12 ^a 30
29.	Jonda qo'ydum chirmog'on maktubini hijron aro, Bilmon ul maktubdur, yoki alifdur jon aro.	7 bayt; 12 ^a 31
30.	Savodi xoli aning la'li ruhparvar aro, Magarki murcha nisfi uzuldi shakkar aro.	7 bayt; 12 ^{ab} 32
31.	Kilk erur jismimki, til bo'l mish demakdin lol anga, Ichda pechu toblig' nolamni angla, nol anga.	7 bayt; 12 ^b 33
32.	Ul pari paykarki, hayron bo'l mish insu jon ango, Kimki hayroni emas, men telbamen hayron ango.	7 bayt; 12 ^b -13 ^a 34
33.	Ey ko'ngul, telbarading - emdi ne tadbir sango, Ul pari zulfimi, gar qilmasa zanfir sango.	7 bayt; 13 ^a 35
34.	Bahona qatlimadur ishqdin fasona sanga, Qilurg'a qatl ne hojatdurur bahona sanga.	7 bayt; 13 ^{ab} 36
35.	Hajridin har nechakim bo'ldi ko'ngul zor manga, Hech rahm etmadni ul sho'xi jafokor manga.	7 bayt; 13 ^b 37
36.	Tifllar toshiki, jismim qildi sartosar aro, Bo'ldi sardog'a savodi a'zam ondin har qaro.	7 bayt; 12 ^b 37
37.	Bukim qolibdur, ul oy hajrida hayot manga, Hayot qolmamish azbaski bor uyot manga.	7 bayt; 13 ^b -14 ^a 38

38.	Chog'irg'a tushkali yo'qtur qaroru xob manga, Chu o'tqa tushtum, emas ayb iztirob manga.	7 bayt; 14 ^a 39
39.	Ul malohat ganji hajrida buzug' maskan manga, Uyladurkim, jondin ayru yuz yaralig' tan manga.	7 bayt; 14 ^{ab} 40
40.	Nechakim kuyar hajr aro jon manga, Emas tarkini qilmoq imkon manga.	7 bayt; 14 ^b 41
41.	Ey ko'ngul, gar kimsa ahvolim demas yor ollida, Xotirim kimdin malul o'lsun, kimim bor ollida?	7 bayt; 14 ^b -15 ^a 42
42.	Er tutqali ul kofiri xudkom ko'ngulda, Yo'q menda ko'ngul, uylaki, orom ko'ngulda.	7 bayt; 15 ^a 43
43.	Sohiredur ul ko'z, ammo xoli hindu ostida Nuqtadur oraz uza, yo'q ersa, jodu ostida.	7 bayt; 15 ^b 44
44.	Budu nobudum agar teng bo'ldi jonon ollida, Zarra yo'qu bori tengdur mehri raxshon ollida.	7 bayt; 15 ^b 45
45.	Davr el sog'arini qildi mayi nob to'la, Juz mening eski safolimniki xunob to'la.	7 bayt; 16 ^a 46
46.	Dahrkim, yor yo'q mango anda, Bor esa dog'i yo'q vafo anda.	7 bayt; 16 ^{ab} 47
47.	Dahr elidin naf' agar yo'qtur, zarar ham bo'lmasa, Marham ar yo'qtur, ko'ngulga nishtar ham bo'lmasa.	7 bayt; 16 ^b 48
48.	Ul oy bu telba bila yormu ekin, oyo, Zamiri ichra g'amim bormu ekin, oyo.	7 bayt; 17 ^{ab} 51
49.	Fig'onki, hajridin o'ldi o'kush alam bizga, Tarahhum etmadi ul mehri yo'q sanam bizga.	7 bayt; 17 ^b -18 ^a 52
50.	Kimsa hargiz ko'rjadi chun ahli davrondin vafo, Ulki davron ofatidur, ne tama' andin vafo.	7 bayt; 18 ^a 53
51.	Dahrdin bog'i aro ko'p istamagil ayshu tarab, Kim guli shula'i g'am g'ungchashidur xori taab.	7 bayt; 18 ^{ab} 54
52.	Qilg'ali may bila gulgul yuzin ul no'shinlab, Lolagun bo'ldi quyosh orazi kavkab-kavkab.	9 bayt; 18 ^b 55
53.	Yor og'iz ochmasqa dardim so'rg'ali toptim sabab, Ko'p chuchukliktin yopushmishlar magar ul ikki lab.	7 bayt; 19 ^a 56
54.	Shahd aro og'ushta gulbargedurur ul ikki lab, Har so'z andinkim chiqar, shirin esa, yo'qtur ajab.	9 bayt; 19 ^{ab} 57
55.	Ishqing ixfosig'a ne yanglig' bo'layin murtakib Kim, bo'lurmen, har kishi ottingni tutg'och muztarib.	7 bayt; 19 ^b 58
56.	Ey, firoqingdin manga g'am ro'ziyu mehnat nasib, Ohkim, hajringda o'z shahrimda bo'l mishmen g'arib.	7 bayt; 19 ^b -20 ^a 59

57.	Subhi davlat yuzung, ey tavsani gardun sanga ashhab, Boshing ustidagi dur uylaki, tong boshida kavkab.	9 bayt; 20 ^a 60
58.	Soching qorong'i tun, ey sarvi qaddu shirin lab, Yuzing tun o'rtasida jilva aylagan kavkab.	7 bayt; 20 ^b 61
59.	Bo'lmayin husn ko'ngul topmadi ishq ichra tarab, Anga haqdin talabi ishqdurur husn talab.	7 bayt; 20 ^b -21 ^a 62
60.	Qachon maktabda ul mohi muaddab Borur, o'zdin borurlar ahli maktab.	7 bayt; 21 ^a 63
61.	O'rtasa ishq meni, so'rma sabab: Kuysa xoshok yolindin, ne ajab.	7 bayt; 21 ^{ab} 64
62.	Yor gulgun to'n yenginmu yuzga aylabtur hijob, Yo yoshurmishtur quyosh ruxsorini gulgun sahob.	7 bayt; 21 ^b 65
63.	Topmisht ul yuz qatra-qatra xo'ydin o'zga obu tob, Qayda, vah-vah, muncha kavkab zohir aylar oftob.	7 bayt; 21 ^b -22 ^a 66
64.	Ajab yo'q o'lsa qora zulf orazingg'a niqob, Quyoshqa tongmudurur bo'lsa shomi tiyra hijob.	7 bayt; 22 ^a 67
65.	Gulruxi ra'no qadim chun bog' tavf aylar borib, In'fiolidin gulira'no qizorib, sarg'orib.	7 bayt; 23 ^{ab} 68
66.	Pariydek ulki erur xo'blar aro mahjub, Hijob sizu men uldur bu telbaga matlub.	7 bayt; 22 ^b 69
67.	Og'zining sirri manga ma'lum agar ermas ne ayb, Hech kimga zarrai chun bermamish haq ilmi g'ayb.	7 bayt; 22 ^b -23 ^a 70
68.	Iki ruxsoring erur xo'bu xatting ham marg'ub, Xo'blardin neki bosh ursa, erur beshak xo'b.	8 bayt; 23 ^a 71
69.	Shomi g'am yog'dirdimu ohim shafaqni su qilib? Yo falak qon yig'lar ul oy ollida holim bilib.	7 bayt; 23 ^b 72
70.	Gul chog'i har gulga bir bulbul tarannum ko'rguzub, Toza qonlig' dog' ila ko'nglum qushi afg'on tuzub.	7 bayt; 23 ^b 73
71.	Qaysi bir tuhmatki bizga qilmadi nisbat raqib, Qaysi birnikim eshitqach qilmadi bovar habib?	7 bayt; 24 ^a 74
72.	G'ozavu surmag'a chun ko'ngli borib, Gul qizarib, dag'i nargis qorarib.	9 bayt; 24 ^{ab} 75
73.	May quyoshimu ichimda uyoqib, Yo falak mehr o'ti ko'nglumda yoqib.	7 bayt; 24 ^b 76
74.	Chun kular yoni so'kulgan jismi zorimni ko'rub, Yig'lag'aymu yoni yemrulgan mazorimni ko'rub.	7 bayt; 24 ^b 77
75.	Haq o'zin qildi muhib, sen oyni mahbub, ey habib, Ul muhibqa sen kebi mahbub erur xo'b, ey habib.	7 bayt; 25 ^a 78

76.	Tun aqshom keldi kulbam sari gul gulrux shitob aylab, Xiromi sur'atidin gul uza xo'ydin gulob aylab.	9 bayt; 25 ^{ab} 79
77.	Tig' ila xoki tanimni har taraf yording kelib, Naqdi jon olmoqqa bu tufrog'ni axtarding kelib.	7 bayt; 25 ^b 80
78.	Dam–badam jomi tarab g'ayr ila ul moh chekib, Men yiroqtin boqibon, qon yutubu oh chekib.	7 bayt; 26 ^a 81
79.	Chun bag'ir zaxmlari butmadi, payvand qilib, Itlaring ollida tashlay, necha parkand qilib.	7 bayt; 26 ^{ab} 82
80.	Ul pariy ko'nglum qushin sayd etti, zulfin dom etib, Yuzi birla xoli su donasidin rom etib.	7 bayt; 26 ^b 83
81.	O'rtanurmen, ko'ngliga andin asar bo'lg'aymu deb, Bo'lsa ta'sir, anga holimdin xabar bo'lg'aymu deb.	7 bayt; 26b–27 ^a 84
82.	Ne maxlasim bor aning ishqidin kanora qilib, Ne to'ymog'im bor aning husnig'a nazora qilib.	7 bayt; 27 ^a 85
83.	Bordi ko'nglum hushi ishqing o'tidin axgar topib, Bir gado yanglig'ki, o'lgay, qiymati gavhar topib.	7 bayt; 27 ^{ab} 86
84.	Avval ista manzili amnu harifi soda top. Chunki bu ikki tuyassar bo'ldi, nuqlu boda top.	7 bayt; 27 ^b –28 ^a 87
85.	Zulfu yuzdin sunbulungni gul uza tarqatma ko'p, Dahr bog'ida gulu sunbul isin butratma ko'p.	9 bayt; 28 ^a 88
86.	Jahon arusi birla suhbat aylama rag'bat, Nedinki, rag'bat ila tutmas el bila suhbat.	7 bayt; 28 ^b 89
87.	Tiyrvu afsurdabiz, ey ishq tarqatqan bulut, Bir balo barqi bila ham o'rta bizni, ham yorut.	7 bayt; 28 ^b 90
88.	Qaydi zulfini, chu, yor ayladi zanjiri irodat, Tushti har halqasidin bo'ynuma bir tavqi saodat.	7 bayt; 29 ^a 91
89.	Sho'x ikki g'izolingni noz uyqusidin uyg'at, To uyqulari ketsun, gulzor ichida o'ynat.	7 bayt; 29 ^{ab} 92
90.	La'l emas shirin labingkim, jon topar andin hayot Kim, so'rub bildim ul ermish la'lgun qilg'an nabot.	7 bayt; 29 ^b 93
91.	Boshim chu gardu ko'zum ko'r sensiz o'ljadi bot, Qoshingda bosh ko'tarib, ko'z ocharg'a qo'ymas uyot.	7 bayt; 29 ^b –30 ^a 94
92.	Za'f, ko'rgilkim, tanimni eltibon aylarga qut, Mo'r sudrar, tori birla rust bog'lab ankabut.	7 bayt; 90 ^a 95
93.	Tutti ko'k feruzagun jomini shingarfi bulut, Soqiyo, nilufari jom ichra gulgun boda tut.	7 bayt; 30 ^{ab} 96
94.	Ohkim, oldi qarig'an chog'da ko'nglum bir yigit Kim, agar jon bersam, istig'nodin o'lmas multafit.	7 bayt; 30 ^b 97

95.	Bodayi ishqing ko'rub topti buzug' ko'nglum shikast, Sayl yetmasdin burun vayronim o'ldi yerga past.	7 bayt; 30 ^b -31 ^a 98
96.	Jon farax topti, labing javhari bo'lg'och anga qut, Olloh-olloh, ne mufarrih bo'lur ermish yoqut.	7 bayt; 31 ^a 99
97.	Tanimg'a berdi jon ul naxli qomat, Dema qomat ani, degil qiyomat.	7 bayt; 31 ^{ab} 100
98.	G'amming qattig'lig'in qilsam hikoyat, Eshitsa tosh anga aylar siroyat.	7 bayt; 31 ^b 101
99.	Chun qo'yub ketkung jahon mulkin musaxxar bo'ldi, tut, Chun yotib o'lgung falak taxti tuyassar bo'ldi, tut.	9 bayt; 31 ^b -32 ^a 102
100.	Bir maqomi amn top, anda burun orom tut, So'ngra tuz bazmu diloromingg'a har dam jom tut.	7 bayt; 32 ^{ab} 103
101.	Vahki, la'ling qildi bag'rim taxba-tax qon oqibat, Qatra-qatra ko'zdin ul qon bo'ldi g'alton oqibat.	7 bayt; 32 ^b 104
102.	G'am yukidin changdek qaddim xam etting oqibat, Rishtai jon nolasin zero bam etting oqibat.	7 bayt; 32 ^b -33 ^a 105
103.	Gulga farxunda jamolingdin uyat, Sarvg'a toza niholingdin uyat.	7 bayt; 33 ^a 106
104.	Habib g'ayr ila may ichti, ey ko'ngul, qon yut, El ichsa vasl mayin, boqu zahri hijron yut.	7 bayt; 33 ^{ab} 107
105.	Ey ko'ngul, dedimki, aylab azm jononimg'a yet, Demadimkim, turg'ilu afg'on bila jonimg'a yet.	7 bayt; 33 ^b 108
106.	Ey sabo, holim borib sarvi xiromonimg'a ayt, Yig'larimning shiddatin gulbargi xandonimg'a ayt.	9 bayt; 33 ^b -34 ^a 109
107.	Ey nasimi subh, ahvolim diloromimg'a ayt. Zulfi sunbul, yuzi gul, sarvi gulandomimg'a ayt.	7 bayt; 34 ^a 110
108.	Etilmish Olloh-Oolloh, ne qomat ul qomat, Ki olam ahlig'a soldi qiyomat ul qomat.	7 bayt; 34 ^b 111
109.	Yana soldi hajr ham, tan ham, ko'ngul ham jong'a o't, Soldi o't hijron manga, yo rabki, sol hijrong'a o't.	9 bayt; 34 ^b -35 ^a 112
110.	Yigitligingda qarilarg'a qilmading xidmat, Qarilig'ingda yigitlarga bermagil zahmat.	9 bayt; 35 ^a 113
111.	Tanimni qilsa g'amzang yuz jarohat, Yetar har zahming jonimg'a rohat.	7 bayt; 35 ^b 114
112.	Ko'nglum oldi bir pari paykar malaksiy whole yigit Kim, bani odamda andoq bo'lmamish paydo yigit.	9 bayt; 35 ^b -36 ^a 115

113.	Xirmani ruxsorig'a solmish mayi gulnori o't, Uylakim, gul xirmanig'a otashin ruxsori o't.	7 bayt; 36 ^a 116
114.	Lolazor ermaksi, ohimdin jahong'a tushti o't, Yo'q shafaqkim, bir qiroqdin osmong'a tushti o't.	7 bayt; 36 ^{ab} 117
115.	Ishq soldi xonumonim ichra o't, La'li otashnoki jonim ichra o't.	7 bayt; 36 ^b 118
116.	Zamona erur chun mahalliy havodis, Zamone kerak bo'lmasang anda monis.	7 bayt; 36 ^b -37 ^a 119
117.	Falak havodisidin bo'lsa har balo hodis, Ul oy vasilasidindir burun manga hodis.	7 bayt; 37 ^a 120
118.	Ko'ngulda zulm bila qilma yuz bino ihdos, Chu qilding, ushbu yetar, qilmag'il yana ihdos.	7 bayt; 37 ^{ab} 121
119.	Mening majnunlug'umg'a ishqu savdo gar erur bois, Valekin bu ikiga bir pari paykar erur bois.	9 bayt; 37 ^b 122
120.	Va'dai vaslidin etsa ul so'zi shirin hadis, Garchi yolg'on aytur, ani sog'inurmen chin hadis.	7 bayt; 38 ^a 123
121.	Zihi boshing uza va shams zevaridin toj, Soching savodida tafsiri laylatul me'roj.	7 bayt; 38 ^{ab} 124
122.	Ey gadoying ollida muhtoj ahli taxtu toj, Ahli toj ollida andoqkim gadog'a ehtiyoj.	7 bayt; 38 ^b 125
123.	Charx izing gardig'a qildi kavkabi sayyor xarj, Javhar olmoqg'a g'aniy qilg'on kebi diynor xarj.	7 bayt; 38 ^b -39 ^a 126
124.	Mayi la'ling erur jon birla mamzuj, Yo'q ersa obihayvon birla mamzuj.	7 bayt; 39 ^a 127
125.	Ko'nglumga ayla la'li shakarxand ila iloj, Kilg'an kebi zaifqa gulqand ila iloj.	7 bayt; 39 ^{ab} 128
126.	Girih-girih chu tugarsen yetar oyog'inga soch, Girihlarin chu ocharsen tushar quloch-quloch.	7 bayt; 39 ^b 129
127.	Qo'ydi yuz shomi ajal zulfin parishon aylagach, Umr xurshidi uyoqtqi chehra, pinhon aylagach.	7 bayt; 39 ^b -40 ^a 130
128.	Etishsa ishq aro yuz mehnatu balo qadah ich, Nafas-nafas quyubon may to'la-to'la qadah ich.	7 bayt; 40 ^a 131
129.	Ko'rub dardim tarahhum qilmading hech, To'kub ashkim tabassum qilmading hech.	7 bayt; 40 ^{ab} 132
130.	Bu chamankim, to'kilur shom gul, ochilsa saboh, Bodasiz shomu sabo o'lmoq emas bizga saloh.	7 bayt; 40 ^b 133
131.	Subh dayr ichra mug'anniy uyla tuzdi shaddi ruh Kim, unidin bo'ldi ruhullohga ohangi sabuh.	9 bayt; 40 ^b -41 ^a 134

132.	Jonima yetkurdy ul la'li ravanoso farah, Elga yetkurgan masallik la'lgan sahbo farah.	7 bayt; 41 ^{ab} 135
133.	Bo'lsa bo'lg'ay sarv qadlar ichra har gulro' malih, Sarvi gulro'yum mening lekin erur asru malih.	7 bayt; 41 ^b 136
134.	Fano tariqida har kimki hosil etti rusux, Riyovu zuhd aning ollida erur mansux.	7 bayt; 41 ^b -42 ^a 137
135.	Firoq o'tiki, balo og'zidur anga manfax, Misoli do'zaxu jannatdurur ul do'zax.	7 bayt; 42 ^a 138
136.	Xating sipohi chu chiqti nechukki mo'ru malax, Demaki, qochmasun arbobi ishqu urma zanax.	7 bayt; 42 ^{ab} 139
137.	Xujasta tongki ochib oraz ul buti gulrux, Bahor husni kebi subhim aylagay farrux.	7 bayt; 42 ^b 140
138.	Sadqang bo'lubon urmoq bu gunbadi axzar charx, Qasringg'a davr urg'ondek bir sabz kabutar charx.	7 bayt; 42b-43 ^a 141
139.	Meni havosida devona ayladi ul sho'x, Jununu ishq ila afsona ayladi ul sho'x.	7 bayt; 43 ^a 142
140.	Sochingki yur chog'ida bordi har taraf bir shox, Suv ichra sumbulitardur anga mukarrar shox.	7 bayt; 43 ^{ab} 143
141.	Chu solik aylar esa azm vodiyi tavhid, Kerakki, minsu bu sayr ichra markabi tajrid.	7 bayt; 43 ^b 144
142.	Sitam ermas edikim, aylading ko'nglumni yuz parkand, Sitam budurki, tikmak birla istarsen anga payvand.	9 bayt; 43 ^b -44 ^a 145
143.	Qayda qilgay soyadek men telbai xokini band, Kim quyosh bo'ynig'a solmish sunbulung mushkin kamand.	7 bayt; 44 ^{ab} 146
144.	Bo'ldi ko'nglum shod topqach tig'idin ko'ksum kushod, Yo'q ajab har kimga kim yetgach kushodi bo'lsa shod.	7 bayt; 44 ^b -45 ^a 148
145.	Dudi oh ermas ko'ngul uyin qora qilg'anda dard Chun yiqildi ishq zulmidin havog'a chiqti gard.	7 bayt; 45 ^a 149
146.	Buki har yondin ko'kartibdur yuzumni kochi dard, Jism uyi toqini oltun birla qildim lojuvard.	7 bayt; 45 ^{ab} 150
147.	Yo'q manga yuz yilda ul mahvashqa bir so'z derga had, Bo'lsa bir so'z derga had, ul ham bo'lur yuz qatla rad.	9 bayt; 45 ^b 151
148.	Nolonmen ochar bo'lsa yuz ul huri parizod, Bulbulg'a ne tong gul ochilur faslda faryod.	7 bayt; 45 ^b -46 ^a 152

149.	Chekar un ko'nglum ursang tiyg'i bedod, Ne tong, su qo'yg'ach etmak shu'la faryod.	7 bayt; 46 ^a 153
150.	Ko'ngul haroratin anglatdi ohi dard olud, Uy ichra o't ekanin elga zohir ayladi dud.	7 bayt; 46 ^b 154
151.	O'yla hijron toshlarin yog'durdi charxi tezgard, Kim sipehr avjig'acha xoki tanimdin chiqtı gard.	7 bayt; 46 ^b 155
152.	Unutmag'ilki to hajr etti bedod, Meni bir noma birla qilmading yod.	7 bayt; 47 ^b -48 ^a 159
153.	Vahki, har soat bo'lurmen vaslidin yetkach navid, Yordin ummidvor, ammo o'zumdin noumid.	7 bayt; 48 ^b 162
154.	Ish manga qilmoqdurur ul sho'xi beparvoni yod, Ul unutmish anikim, qilg'ay meni shaydoni yod.	9 bayt; 49 ^a 164
155.	Ey, soching zanjirining savdosida majnun xirad, Dam badam ko'prak pariydek husnungga maftun xirad.	7 bayt; 50 ^a 167
156.	Qazo ne hukmki aylar jahongadurnofiz, Jahonu bas demakim, insu jong'adurnofiz.	7 bayt; 50 ^{ab} 168
157.	Qo'nglum erur ul g'unchayi serob ila multaz, Ul nav'ki mast o'lsa mayi nob ila multaz.	7 bayt; 50 ^b 169
158.	Zihe mazohir aro mehri orazingdin nur, Quyoshtin uylaki zarrot xayli ichra zuhur.	9 bayt; 50 ^b -51 ^a 170
159.	Sarig' kog'azmudurkim so'zi hajrim ayladim tahrir Va yoxud shu'la tushti safhag'a ul so'z etib ta'sir.	9 bayt; 51 ^{ab} 171
160.	Erur hamisha xazon bargidek boshimda sharor, Senga ne g'amki, boshing uzradur hamishabahor.	7 bayt; 52 ^a 173
161.	Ham ko'zum tortar, hamul mezon bila ko'nglum solur, Yo rab, ul kelgaymukim ko'z yorutub ko'nglum olur.	7 bayt; 52 ^{ab} 174
162.	Tiyra shomim ichrakim barqi balolar chaqilur, Har nafas ishq ajdahosi og'zidin o't sochilur.	9 bayt; 52 ^b 175
163.	Kechakim zulfung xayoli ko'nglum ichra aylanur, Tongg'a tegru za'fliq jismim yilondek to'lg'anur.	7 bayt; 52 ^b -53 ^a 176
164.	To buzug' ko'nglum aro zulfung xayoli aylanur, Ajdahoyedurki, bir vayrona ichra to'lg'anur.	7 bayt; 53 ^{ab} 178
165.	Vaslidin chun multafit ko'proq bo'lur furqatda yor, Tarki vasl aylab qiling, ahbob, furqat ixtiyor,	7 bayt; 53 ^b 179
166.	Firoq isitmasi andoq tanimdin o't chiqarur Ki, gar tabib iligim tutsa, barmog'i qabarur.	7 bayt; 53 ^b -54 ^a 180

167.	Ko'ngul uyida yuzung naqshin aylaman tasvir Ki, dudi ohim ila rangi topmag'ay tag'yir	7 bayt; 54 ^a 181
168.	Etti jon og'zimakim chiqmas uyidin ul hur, Chiqmag'an jong'a umid, ushbu masaldur mashhur.	7 bayt; 54 ^b 182
169.	Junun salosilida bo'ldi jismi zor haqir, So'ngak xilolki bo'ynig'a taqdilar zanjir.	7 bayt; 54 ^b 183
170.	Chun meni majnun boshin atfol toshi sindurur, Oh o'ti jo'lida sochimdin anga kiz kundurur.	7 bayt; 55 ^a 184
171.	Muztarib ko'nglum aro ul yuz xayoli aylanur, Mavjluq suda quyosh aksi nachukkim chayqanur.	9 bayt; 55 ^{ab} 185
172.	May labingg'a yetsa, jonimg'a harorat yetkurur, O't agar Iso dami birla yorurkim, kuydurur.	9 bayt; 55 ^b 186
173.	Qaysi to'biy jilvasi sarvi xiromoningcha bor? Qaysi kavsarning zuloli obi hayvoningcha bor?	9 bayt; 55 ^b -56 ^a 187
174.	Dilbaro, sendin bu g'amkim menda bordur, kimda bor, Furqatingdin bu alamkim, menda bordur, kimda bor.	6 bayt; 58 ^b 189
175.	Kimki aning bir malaksiymo pariyvash yori bor, Odamin bo'lsa, pariy birla malakdin ori bor.	7 bayt; 56 ^b -57 ^a 190
176.	Xolu xating xayolidin, ey sarvi gul'uzor, Gohe ko'zumga xol tushuptur, gahe g'ubor.	7 bayt; 57 ^a 191
177.	Kofirekim, sen kebi ruxsori otashnoki bor, O't solurdin lashkari islom aro ne boki bor.	7 bayt; 57 ^{ab} 192
178.	Ichkali gulrang may nargis masallik jomi bor, Savsani to'n birla ulkim sarvdek andomi bor	7 bayt; 57 ^b 193
179.	Har gadoekim, jahonda bir muvofiq yori bor, Xizr umriyu Skandar hashmatidin ori bor.	7 bayt; 57 ^b -58 ^a 194
180.	Har kishikim, bir so'z ul badmehrdin taqriri bor, Holatimning tokim ul taqrir etar tag"yiri bor.	7 bayt; 58 ^a 195
181.	Xasta ko'nglumningki, zulfung shomida oromi bor, Bo'lsa beorom tong ermaski, muhlik shomi bor.	7 bayt; 58 ^{ab} 196
182.	Kufrdin zunnorlar gar turrtasi tobinda bor, Kirpigidin dag'i saflar qoshi mehrobinda bor.	7 bayt; 58 ^b -59 ^a 198
183.	Oshkoroy yuz tugan garchi tani zorimda bor, Oncha yuz dog'i nihoniy joni bemorimda bor.	7 bayt; 59 ^a 199
184.	Ey ko'ngul, dushmanlar oncha makr ila fan qildilar Kim, vafolig' do'stni jonimg'a dushman qildilar.	7 bayt; 59 ^b 200

185.	Ko'ksumni chunki qildi labing hajri yaralar, Har yara qon kebi oqizur la'lporalar.	7 bayt; 59 ^b -60 ^a 201
186.	Gul yuzung hajrida chiqsa o'tlug' ohim gohlar, Ko'kta gulnorin bulutlardek kezar ul ohlar.	7 bayt; 60 ^a 202
187.	Ikki zulfung telba ko'nglumga qorong'u kechalar, Za'fdin bexudlug'um uyqu anga bu kechalar.	7 bayt; 60 ^{ab} 203
188.	Ne ajab, har yon meni majnun boshida yoralar, Baski, yog'di ustiga atfol elidin xoralar.	7 bayt; 60 ^b 204
189.	Menu furqat ayyomiyu zorlig'lar, Har aqshom tong otquncha bedorlig'lar.	7 bayt; 60 ^b -61 ^a 205
190.	Menu g'ariblig'u hajru benavolig'lar, Diyoru yor firoqig'a mubtalolig'lar.	7 bayt; 61 ^a 206
191.	Osilmamish qulog'ingdin yuz uzra gavharlar Ki, ayrilibtur ul o't shu'lasidin axgarlar.	7 bayt; 61 ^{ab} 207
192.	Boshimg'a kuyida har dam g'ulu qilur itlar, Gar o'lmasam, bu g'uluni nag'u qilur itlar.	7 bayt; 61 ^b 208
193.	La'li shavqidin ko'zu ko'nglumda ashku ohdur, Yo zuloli Xizr ila anfosi ruhullohdur.	7 bayt; 61 ^b -62 ^a 209
194.	Zulfung ustida gajak qulloblar taqlididur, Yo'qsa, kilki sun'din ul turraning tashdididur.	7 bayt; 62 ^a 210
195.	Tovushkim uy toshidin kelsa, dermen bag'ri toshimdur, Eshikdin soya kirgach, sog'inurmenkim quyoshimdur.	9 bayt; 62 ^{ab} 211
196.	Qatlima tig' o/lg'alikim charx ishi ozordur, Mavji ashkim aksidin po'lodi javhardordur.	7 bayt; 62 ^b -63 ^a 212
197.	Ne tong, agar o'qi vayron ko'ngulga rog'ibdur: Qurug' nihol buzug' bog' aro munosibdur.	7 bayt; 63 ^a 213
198.	Qasrning har kunguri uzra balo toshimudur? Yo'qsa botil ishq da'vo qilg'an el boshimudur?	7 bayt; 63 ^{ab} 214
199.	Ko'zi ul yuz o'tidin xalq ichini dog' etadur, Yoxud iki qoshining yolarini chog' etadur.	7 bayt; 63 ^b 215
200.	Shu'lai ruxsorig'a ko'nglum qushi aylonadur, Tong emas, gul sham'ig'a bulbul agar parvonadur.	9 bayt; 63 ^b -64 ^a 216
201.	Suda yuzungmu aksi yo chashma aro pariymudur? Chashmayi mehr ichinda yo lam'ayi mushtariymudur?	7 bayt; 64 ^a 217

202.	To dayr ichinda mug'bachalardin nishonadur, Ey piri dayr, boshimu bu ostonadur.	10 bayt; 64 ^b –65 ^a 219
203.	Ikki gul vaqtiduru ikki quyosh davronidur Kim, ko'ngulda ul iki oraz g'ami hijronidur.	7 bayt; 65 ^a 220
204.	Lo'livashimdin ayruki, qabrimda loladur, Ul o'ynag'on kebi yog'och uzra piyoladur.	7 bayt; 65 ^{ab} 221
205.	Sarv uza gul butmasa, qad uzra ruxsori nedur? Jon agar shirin emas — la'li shakar bori nedur?	7 bayt; 65 ^b 222
206.	Gulni naylay, xotir ul ruxsori gulgun saridur, Qo'y gulafshonni, ko'ngul bog'i humoyun saridur.	7 bayt; 65 ^a –66 ^b 233
207.	Yana sensizin munisim g'am bo'luptur, Ko'zumga yurak qoni hamdam bo'luptur.	7 bayt; 66 ^a 224
208.	To turrasi torinda har sari tugunlardur, Za'f ichra so'ngaklardin har sari bo'g'unlardur.	7 bayt; 66 ^{ab} 225
209.	Ko'z qonidin dema, etagim lolavordur Kim, ko'hi dardning etagi lolazordur.	6 bayt; 66 ^b 226
210.	Harorat jonima ul otashin la'li axgarindindur, Anga taskin ham ul yuz ravzasining kavsarindindur.	7 bayt; 66 ^b –67 ^a 227
211.	Ikki ko'zumki dardu balo jo'yboridur, Ohim buxoriy ustida abri bahoriydur.	7 bayt; 77 ^a 228
212.	Kulbamg'a, baski, gardun g'am toshi yog'durubtur, Sabrim uyidek ul ham yemrulgali turubtur.	6 bayt; 67 ^{ab} 229
213.	Go'yoyo ko'nglum taxayyul mulkining sultonidur Kim, xayol ichra qilur har ayshkim imkonidur.	7 bayt; 68 ^a 231
214.	Quyosh yuzinda xating sabzasig'a maskandur, Bu vajhdindur agar rangi sabz ravshandur.	7 bayt; 68 ^a 232
215.	Qilg'ali azmi safar ulkim manga dilxohdur, Ogah o'z holimdin ermasmen, xudo ogohdur?	7 bayt; 68 ^b 233
216.	Shikanji turrasidinkim girih yozilmaydur, Binafshaedurur, ammo hanuz ochilmaydur.	7 bayt; 68 ^b – 69 ^a 234
217.	Birov g'ami yana ko'nglumga qo'zg'olon soladur, Birov demayki, bu oshubni falon soladur.	7 bayt; 69 ^a 235
218.	Sham' ul oy hajrida tun kuymagim ogohidur, Dudi ermaskim mening holimg'a o'tluq ohidur.	7 bayt; 69 ^{ab} 236
219.	Ko'ngul hadiqasida bir niholi navrasdур Kim, ushbu bog'da jinsi shajardin ul basdur.	7 bayt; 69 ^b 237
220.	Men kebi parvona ishq o'tida beoromdur, Kim, ani ham o'rtagan bir sarvi siym andomdur.	7 bayt; 70 ^a 239

221.	Parivashe, dedilar, pardai hijobdadur, Ko'rarga telba ko'ngul ani iztirobdadur.	9 bayt; 70 ^{ab} 240
222.	Qarida garchi sabuk ruhlug' farovondur, Vale yigitlar aro chun kirar, garonjondur.	9 bayt; 70 ^b -71 ^a 241
223.	Sarv uza gul ochtikim, qad uzra ruxsorim budur, Jong'a nutq o'rgatdikim, la'l ichra guftorim budur	7 bayt; 71 ^a 242
224.	Ul o'tlug' chehrag'a zarbaft xil'at ne yarashibdur, Magar xil'atqa ul yuz lam'asidin o't tutashibdur.	7 bayt; 71 ^{ab} 243
225.	Lojuvardiy qoshing uzra zarvaraq tobomudur? Yo magar ko'k toqi uzra anjumi raxshonmudur?	7 bayt; 71 ^b 244
226.	Ul quyoshtin ayru o'rtangan ichimda qayg'udur, Ko'ngul ichra su kebi qon ko'z aro qondek sudur.	7 bayt; 72 ^a 245
227.	Dud yanglig' dema, ko'nglum ohi dardoludidur Kim, ko'ngul uzra tugaq qo'yg'an fatilam dudidur.	7 bayt; 72 ^a 246
228.	Netib tuz etay qadkim, jismimda shikanlardur, Naylab tuz uray damkim, bag'rimda tikanlardur.	7 bayt; 72 ^b 247
229.	Yuzungdek qamar yo'qtur, qadingdek shajar yo'qtur, Shajar bo'lsa ham anda, labingdek samar yo'qtur.	7 bayt; 72 ^b -73 ^a 248
230.	Ko'zung sarfitnayi olam tushuptur, Qoshingdek bir yangi oy kam tushuptur.	7 bayt; 73 ^a 249
231.	Yana hamdamim shulayi g'am bo'luptur, G'amim shu'lsi jong'a hamdam bo'luptur.	6 bayt; 73 ^{ab} 250
232.	O'tlug' yuzidin ul oykim burqain oliptur, Kofirlig'in ko'rungkim, mus'hafqa o't soliptur.	7 bayt; 73 ^b 251
233.	Furqat ichra sharbati la'ling visoli kam bo'lur, Garchi derlar: talx daryoda chuchuk su ham bo'lur.	7 bayt; 73 ^b -74 ^a 252
234.	Har gahki qadahno'shum mayli mayi nob aylar, Mujgon o'qig'a shishlab bag'rimni kabob aylar.	7 bayt; 74 ^{ab} 253
235.	Jong'a yo'q ko'nglumdinu ko'nglumga yo'q jondin xabar, Menga ne o'zdin xabar, ne ko'nglum olg'andin xabar.	7 bayt; 74 ^b 254
236.	Ey sabo, sharh ayla avval dilsitonimdin xabar, So'ngra degil ko'ngul otlig' notavonimdin xabar.	7 bayt; 74 ^b -75 ^a 255
237.	Qosidekim yetkurur ko'nglumga jonondin xabar, Uyladurkim bergay o'lgan jismg'a jondin xabar.	7 bayt; 75 ^a 256
238.	Quydi ko'ngulki, qolmadi ashkda qonidin asar, Qon demayinki, ko'zda ham ashki ravonidin asar.	7 bayt; 75 ^b 257

239.	Ko'zda su – ko'ngul aro o't, ne ko'rarsen, oxir?!	7 bayt; 75 ^b 258
240.	Yana ahvolin alarning ne so'rarsen oxir?!	7 bayt; 76 ^a 259
241.	Chiqmasa jonon g'amu anduhdin, jonioch qishiqar, Zavqdin ul dam kirar joniochki, jonioch qishiqar.	7 bayt; 76 ^{ab} 260
242.	Toza sarve bog' aro, derlarki, noz og'oz etar, Har dam ani ko'rgali ko'nglum qushi parvoz etar.	9 bayt; 76 ^b 261
243.	Hajr aro qolmishmen, soqiy, labolab jom ber, Dam-badam shu'lamp'a su quymoq bila orom ber.	7 bayt; 76a-77 ^b 262
244.	Bizga jahon bog'idin ul sarvi gulandom yetar, Ul chu yetar soyayi sarvu mayi gulfom yetar.	7 bayt; 77 ^a 263
245.	Zulfung ochilib, orazi diljo' bila o'ynar, Hindu bachae sho'xdurur, su bila o'ynar.	7 bayt; 77 ^{ab} 264
246.	Hush chun may bazmi ichra dilsitonimdin ketar, Tob jismimdin, hayot ozurda joniochkin ketar.	7 bayt; 77 ^b 265
247.	Tilab yuzungni ko'ngul hajrdin farog' istar, Qorong'u tunda nachukkim kishi charog' istar.	7 bayt; 77b-78 ^a 266
248.	Bog' atri chu nasimi gulu shamshod berur, Yorning gul yuzu shamshod qadin yod berur.	7 bayt; 78 ^a 267
249.	Qayu tarafki quyosh yanglig' ul nigor borur, So'ngincha soya masallik bu xoksor borur.	7 bayt; 78 ^b 268
250.	Ohim g'amingga gunbadi axzarni kuydurur, Har uchquni falakda bir axtarni kuydurur.	7 bayt; 79 ^a 270
251.	Ko'nglum o'tin zohir etsam, barcha olam o'rtanur, Shu'lasin gar tortsam, to'qquz falak ham o'rtanur.	7 bayt; 79 ^{ab} 271
252.	Ko'ngluma hajringda jannat gulshani zindon erur, Ko'zuma sensiz gulafshon bog' xorafshon erur.	9 bayt; 79 ^b 272
253.	Kecha har kavkab ko'rungach, yodima oyim kelur, Oy chu tole' bo'ldi — mehri olamoroyim kelur.	9 bayt; 79b-80 ^a 273
254.	Nazarga qaysi tarafdinki bir g'ubor kelur, Ko'zum yorur bu tamanno bilaki, yor kelur.	7 bayt; 80 ^a 274
255.	To'rt rangi muxtalifdin hullakim, jonioch kiyar To'rt unsur kisvatidur go'yiyokim jon kiyar.	7 bayt; 80 ^{ab} 275
256.	Kunduz ul xurshidi raxshondin ko'zumga yosh erur, Kecha holim zulfi savdosi bila chirmash erur.	7 bayt; 80 ^b 276
257.	Xo'blar tig'i yetishmasdin burun bu zor o'lar, Chin emishkim, bo'lsa ko'p qassob, qo'y murdor o'lar.	7 bayt; 80 ^b -81 ^a 277

258.	Beliyu og'zi ko'rар-ko'rmasda chun pinhon erur, Bas muni quchmaq, ani o'pmak qachon imkon erur?	7 bayt; 81 ^a 278
259.	Markab ermaskim sabo mandonda gardangiz erur, Rokib ermas, bargi guldurkim, sabodin tez erur.	7 bayt; 81 ^b 279
260.	Ne lo'liyvashdur ul qotilki, qon to'kmakkadur yaksar Qiyo boqmoqlari poki itik, mujgonlari-nishtar.	7 bayt; 81 ^b 280
261.	Shahsuvorim tavsani aylarmu oyo po'ya tez, Yo quyosh turki falak raxshin qiliptur garmxez.	7 bayt; 82 ^a 281
262.	Qush keturdi nomangu, ko'nglumni qildi shu'lavez, Ayladi go'yo qanotining yeli bu o'tni tez.	7 bayt; 82 ^{ab} 282
263.	Sovug' ohimdin o'lsang betahammul ko'zga keltur yuz Ki, anda ablaq etmishmen murattab tegrasi qunduz.	9 bayt; 82 ^b 283
264.	Chun qo'yarmen ul jahon oroyishi bazmig'a yuz, Aysh bazmin, soqiyo, bog'i Jahonoroda tuz.	7 bayt; 82 ^b -83 ^a 284
265.	Chu noma chirmadim yozib yuzung shavqida sho'rangepz, Damimdin o't tushib bir boshig'a qildi ani gulrez.	9 bayt; 83 ^a 285
266.	Bas ettim ashkfishonlig' chu zohir etting yuz, Nechukki mehr ko'ringach, nihon bo'lur yulduz.	7 bayt; 83 ^b 286
267.	Sarvqadlar agar biru gar yuz, Yuzdin ermas biri bizning bila tuz.	7 bayt; 83 ^b 287
268.	Qilur paykonlaring ko'nglum o'tin tez, Agarchi qatra bo'lmas shu'laangez.	7 bayt; 84 ^a 288
269.	Ko'runur otashin la'ling dilafro'z, Magar ollida chektim ohi jonso'z.	7 bayt; 84 ^{ab} 289
270.	Do'stlar, ahli zamondin mehr umidi tutmangiz, Mehri gardun bo'lsalar ko'z nuridin yorutmangiz.	7 bayt; 84 ^b 290
271.	Do'stlar, olam eliga yoru hamdam bo'lmanqiz, Yor ila hamdam demaykim, oshno ham bo'lmanqiz.	7 bayt; 84 ^b -85 ^a 291
272.	Ne ayb jon manga behol bo'lsa jononsiz, Ne holi bo'lg'ay o'lug jismi zorning jonsiz.	7 bayt; 85 ^a 292
273.	Onsiz o'lmoq, erur o'lmoq jonsiz, Bo'layin jonsizu bo'lmay onsiz.	7 bayt; 85 ^{ab} 293
274.	Ey shikibu sabr, bir kun xud manga yor erdingiz, Yorlig' ham bo'lmasa tegramda xud bor erdingiz.	7 bayt; 85 ^a -86 ^a 294
275.	Nozaninlar, benavolarg'a tarahhum aylangiz, Lutf agar yo'qtur, g'azab birla takallum aylangiz.	7 bayt; 86 ^a 295

276.	Rozi ermasmen, ko'ngul chokini payvand etsangiz, Qolg'anin ham koshki parkand–parkand etsangiz.	7 bayt; 86 ^b 296
277.	Meni bir noma birla dilbarim yod etmadi hargiz, Qulin qayg'udin ul xat birla ozod etmadi hargiz.	9 bayt; 86b–87 ^a 297
278.	Ko'nglum oldi yor, chun yuziga boqib turdi ko'z, Vahki, oldurdi ko'ngul, har kimsakim oldurdi ko'z.	9 bayt; 87 ^a 298
279.	Manga ul ko'zi qora dedi chuchuk chandin so'z, Ne ajab, ani qorako'z desamu shirin so'z.	7 bayt; 87 ^{ab} 299
280.	Bo'ldi shomu jong'a ul oy hajridin qayg'u hanuz, Yetti subhu ko'zlarimga kirmamish uyqu hakuz.	7 bayt; 88 ^b 300
281.	Ey mug'anniy, chun nihon rozim bilursen – soz tuz, Tortibon munglug' navo sozing bila, ovoz tuz.	7 bayt; 87 ^b –88 ^a 301
282.	Anga xo'ydin toza bo'l mish obi hayvon birla yuz, Hajridin og'ushta bizga ashki g'alton birla yuz.	7 bayt; 88 ^a 302
283.	Ul pariy ko'yida men devonani band aylangiz, Band–bandim zulfi zanjirig'a payvand aylangiz.	7 bayt; 88 ^b 303
284.	Yopilmas gar menga qonlig' sudin ko'z, Senga lekin ochilmas uyqudin ko'z.	7 bayt; 88 ^b 304
285.	Ishq yuki ayladi torami a'loni ko'j, Ne ajab, ar aylasa men kebi shaydoni ko'j.	7 bayt; 89 ^a 305
286.	Jud emas ko'p bazl uchun ko'p mol qilmag'lig' havas, Kim berur ko'ptin ko'p, ozdin oz ani bil judu bas.	8 bayt; 89 ^{ab} 306
287.	Bog' aro ne sarv etarmen orzu, ne gul havas, Dahr bog'idin manga bir sarvi gulruxsor bas.	7 bayt; 89 ^b 307
288.	Jong'a la'ling mayi jomidur multamas, Ne Xizr suyi, ne jomi Jamdur havas.	7 bayt; 89 ^b –90 ^a 308
289.	Ko'ngul har tun farog' istab balo tog'ini yostanmas, Agar har dam necha qatla ul oy ko'yini aylanmas.	11 bayt; 90 ^a 309
290.	Menga bir sarvi gulrux bo'ldi munis Ki, hayrondur ko'zi ollinda nargis.	7 bayt; 90 ^b 310
291.	Qilmon ul bebok kesgan na'lni o'pmak havas Kim, samandi na'lini o'pmak tuyassar bo'lsa bas.	9 bayt; 90 ^b –91 ^a 311
292.	Gulgul may ichib sunbuli chun gulga yopilmas Ul gulshan aro bizga ne gullarki ochilmas.	7 bayt; 91 ^a 312
293.	Sendegu kiygan shabandarro'z hullangdek emas, Kecha-vu kunduz libosin kiysalar oyu kunas.	9 bayt; 91 ^{ab} 313
294.	Jong'a la'lingdin bir o'pmakdur qiyosan iltimos, La'linga ham jonni kuydurmoq alohozal-qiyos.	7 bayt; 91 ^b 314

295.	Gar meningdur yor lo'li bo'lsa shoh etmon havas, Naylay ul shahniki, har lo'lig'a bo'lg'ay hamnafas.	7 bayt; 92 ^a 315
296.	Ko'yi toshi boshima hayf aylasam uyqu havas, It uyur bo'lsa, ayog', ilgi, boshin qo'ymoqqa bas.	7 bayt; 92 ^a 316
297.	Bizga ul mahvash tili-yu ko'ngli birla yor emas, Ko'ngli ichra har nekim aning tilida bor emas.	9 bayt; 92 ^b 317
298.	Xasta ko'yungda yotmisham bekas, Tutquchim, qopquchim itingdur bas.	7 bayt; 92 ^b -93 ^a 318
299.	Tong emas gar chin yuzinda qahrdin mavjud emas, Ko'zguning chunkim ko'runkmak javhari ma'hud emas.	7 bayt; 93 ^a 319
300.	Xo'blarg'a meng ul oyning toza qulluq dog'i bas, Ko'zlariga surma ko'yining qaro tufrog'i bas.	7 bayt; 93 ^{ab} 320
301.	Bizga olam bog'idin ul sarvi gulruksor bas, Goh andin jilva, gohe davlati diydon bas.	7 bayt; 93 ^a 321
302.	Manga ishrat yeri – kunji fano bas, Yangi masnad, bir eski bo'ryo bas.	9 bayt; 93 ^b -94 ^a 322
303.	Yo'q tama' ag'yordin, gar dushman ermas yor, bas, Yordin no'sh istamon, nish urmasa ag'yor bas.	7 bayt; 94 ^a 323
304.	Nigorim dardima nazzora qilmas, Nazora qilsa dag'i chora qilmas.	7 bayt; 94 ^a 324
305.	Menmudurmenkim quyosh kulbamni ravshan aylamish, Obi hayvon zulmatobodimni gulshan aylamish.	7 bayt; 94 ^b 325
306.	Mayki la'lidin tomizdi ul nigori bodano'sh, Go'yiyo, jon topqanidin tushti tufroq ichra jo'sh.	7 bayt; 94 ^b 326
307.	Har necha kuysam ul oy ko'nglumni paydo aylamas, Aylasa ham o'lsam ani oshkoro aylamas.	9 bayt; 95 ^b 328
308.	Labingdin ayru bag'ir laxt-laxt qonmu emas, Bu qon nazar yo'lidin dam-badam ravonmu emas.	7 bayt; 95 ^b -96 ^a 329
309.	Qilding ofat barqidin jonimg'a o't yoqmaq havas, Tifl o't yoqmoq uchun qilg'andek o't choqmaq havas.	7 bayt; 96 ^a 330
310.	Xo'blar ming bo'lsalar, men xastag'a bir yor bas, Anda mehr atvorining mingdin biri gar bor bas.	7 bayt; 96 ^{ab} 331
311.	Olam ichra manga ul huri malak siymo bas, Ul qachon bo'lsa muyassar, qadahi sahbo bas.	7 bayt; 96 ^b 332
312.	G'amzangni kishi nazzora qilmas Kim, bag'rini pora-pora qilmas.	7 bayt; 96 ^b -97 ^a 332

313.	Birov aning labi jonbaxshidin nishon bermas Ki, har kishiki qilur istimo', jon bermas.	7 bayt; 97 ^{ab} 335
314.	Zihi oting bila xayli maloyik ichra xurush, Falak senga yangi oy na'li birla halqabago'sh.	7 bayt; 97 ^b 336
315.	Yuz sihr qilsa kimgaki ellikdin o'tti yosh, Atfol sahrasi qilur atfoldek maosh.	9 bayt; 98 ^b 337
316.	Vafodin cheksa bosh ul sarvi mahvash, Ajab ermastur o'lmoq sarvi sarkash.	7 bayt; 98 ^{ab} 338
317.	Qo'yamadi shomi xumorim tiyralikdin aql-u hush, May quyoshin xum sipehridin chiqar, ey mayfurush.	7 bayt; 98 ^b 339
318.	Necha oh ursam bo'lur ko'zdin bag'ir xunobi fosh, Esnamak bu ersa ko'zda ne ajab ul nav' yosh.	7 bayt; 98 ^b -99 ^a 340
319.	Husn bog'i ichra qadding sarvi bo'lmosg'liqqa tush, Har havo qilg'an ko'ngul ul qad uza sarv uzra qush.	7 bayt; 99 ^a 341
320.	Ul parivash odamivashlig'lar anlab qildi xash, Har sarikim bir malakovash bor edi devonavash.	7 bayt; 99 ^{ab} 342
321.	Chehra ko'rsatgilki jon bermoq tariqin ko'rsatay, Ishq atvorini da'vo qilg'an elga o'rgatay.	9 bayt; 99 ^b -100 ^a 343
322.	Mehr emas, gardun yuzung hijronidin dog' o'rtamish, Oy emas, marham uchun momuq mudavvar aylamish.	7 bayt; 99 ^b -100 ^a 344
323.	Ishq ichinda juz o'lum mushkilki, bo'lg'an bizga ish Kim, bo'lubtur jon bila g'amzang aro borish-kelish.	7 bayt; 100 ^a 345
324.	Zulfig'a har yon girih tushkan erur bas turfa ish, Necha yerda telba ko'nglum qasdig'a bel bog'lamish.	7 bayt; 100 ^b 346
325.	Orazin ko'rdum, nihon ashk ayladi sirrimni fosh, Yashurun qolmas o'g'urluq uy arokim bo'lsa yosh.	7 bayt; 100 ^b 347
326.	Husni devoni uza matla'dur ul payvasta qosh, Kotibi taqdir aning misra'larin yozg'an tutosh.	7 bayt; 101 ^a 348
327.	Labing bu xastag'a nevchun takallum etmadi ish Ki, bir sukuln bilas hosil etsa yuz olqish.	7 bayt; 101 ^{ab} 349
328.	Yozuqsiz, jurmsiz bedod etar fosh Manga ul surmasiz ko'z, vo'smasiz qosh.	7 bayt; 101 ^b 350
329.	Qaysi vodiykim tanimni ashk sayli surmamish, Qaysi tog' avjig'akim mavji boshimni urmamish.	9 bayt; 101 ^b -102 ^a 351
330.	Kuydumu toptim ko'ngulni o'tg'a solg'ondin bu ish, Yo ko'nguldindur menga yo ko'nglum olg'ondin bu ish.	7 bayt; 102 ^a 352

331.	Labingni so'rg'ali muhri sukut og'zima tushmish Ki, ul shakkar bila ernim biri biriga yopushmish.	7 bayt; 102 ^a 353
332.	Ko'ngluma kelmas xazoniy bog' aro noranj xush Kim, xazoni hajr aro bo'ldi yuzum noranjvash.	7 bayt; 102 ^b -103 ^a 354
333.	Nevchun yuzida qahr ila chin zohir aylamish, Xurshid chashmasida kishi mavj ko'rmamish.	7 bayt; 103 ^a 355
334.	Sendin ayru tanda ko'nglum yo'qturu ko'nglumda hush, Bedil-u behushlardek ne ajab qilsam xurush.	7 bayt; 103 ^{ab} 356
335.	Surma bilanmu ul oy ko'zni qora aylamish, Yo'qsa Xo'tan jayrani mushk ichida ag'namish.	9 bayt; 103 ^b 357
336.	Surohi to mayi la'ling visolin orzu qilmish, Ani orzu devonayi jo'lidamu qilmish.	7 bayt; 104 ^a 358
337.	Ne xam qoshlardururkim, hasrati qaddimni yo qilmish, Ne kirpiklar o'qikim, ro'zgorimni qora qilmish.	9 bayt; 104 ^{ab} 359
338.	Shabistonida jom ichra yuzung aksi charog' o'l mish, Charog'imga va lekin jonzarfu boda yog' o'l mish.	9 bayt; 104 ^b 360
339.	Latofatda yuzung ham gul emish, ham gulsiton ermish, Halovatda labing ham jonu ham oromijon er mish.	9 bayt; 104 ^b -105 ^a 361
340.	Shomkim tun pardasinda ayladi ixfo quyosh, Parda olib yuzdin ul oy ayladi ifsho quyosh.	9 bayt; 105 ^{ab} 362
341.	Dedim, ul paykonni la'l etkan yurak qoni emish, G'unchang armonida ul xud la'li paykoniy emish.	7 bayt; 105 ^b 363
342.	Menga emdi sarv ila gul muddaosi qolmamish, Sarv bo'yluq guljablnarning havosi qolmamish.	7 bayt; 105 ^b -106 364
343.	Orazing hijronidin kelmas mango gulzor xush, Gulsiz andoqkim emas, gul bunda yuz ming xorxush.	7 bayt; 106 ^a 365
344.	Dardi ko'p uryon tanimg'a yuz tuman dog' o'l mamish, Toki har bir dardig'a bir dog' etar chog' o'l mamish.	7 bayt; 106 ^{ab} 366
345.	Ishq ko'nglungga solib dard, ani qon etmish, Ol kisvat bila kofirni musulmon etmish.	7 bayt; 106 ^b 367
346.	Demagil mujgonkim, ul ko'z qasdi ahbob aylamish Qim, temurdin neshlar aylab, siyahtob aylamish.	7 bayt; 106 ^b -107 ^a 368
347.	La'li ishq ahlidin oncha g'orati jon aylamish Kim, o'lukka jon berur oyinin oson aylamish.	7 bayt; 107 ^a 369

348.	Hushi yo'q ko'nglum junun dashtida bir shaydo emish Kim, aning qoshida Majnun asru-ko'p dono emish.	7 bayt; 107 ^b 370
349.	Meni ishq ichra degan oqilu farzona emish, Degay ulkim, so'zin eshitsaki, devona emish.	7 bayt; 107 ^b 371
350.	Oshiq o'lдум, bilmadim, yor o'зgalarga yor emish, Olloh-olloh, ishq aro mundoq balolar bor emish.	7 bayt; 108 ^{ab} 372
351.	Javzo kunidin dog'i ul chehra jamil ermish, Yaldo tunidin dog'i ul zulf tavil ermish.	7 bayt; 108 ^b 373
352.	Bizing shaydo ko'ngul bechora bo'l mish, Malolat dashtida ovora bo'l mish.	7 bayt; 108 ^b -109 ^a 374
353.	Birovki dayr sori zohir ayladi ixlos, Burung'i naf'i bukim xonaqahdin o'ldi xalos.	7 bayt; 109 ^a 375
354.	Husn oyatiki keldi yuzung qissasida nas, Tong yo'q, desamki sha'nidadur ahsan-ul qisas.	6 bayt; 109 ^{ab} 376
355.	Qatl uchun elga chu ta'mim ila berding tanqis, O'lgum erdi meni gar qilmasang erdi taxsis.	7 bayt; 109 ^b 377
356.	May meni qildi riyoyi porsoliqdin xalos, Porsoliq yo'qli, ujbu xudnamoliqdin xalos.	7 bayt; 109 ^b -110 ^a 378
357.	Qila olg'oncha riyo ahlidin etkil i'roz, Yaxshiroq sidq ila osiki, riyoliq murtoz.	9 bayt; 110 ^a 379
358.	Istasam bo'se labidin, jon tilar jonon evaz, Ko'ngli birla desa jonon ozdurur yuz jon evaz.	7 bayt; 110 ^b 380
359.	Orazingdur oftobi olamorodin g'araz, Jonfizo nutqingdur anfosi Masihodin g'araz.	7 bayt; 110 ^b 381
360.	Gar budur qomati ra'no bila zebo oraz, Sarv bo'y chekmasu ochmas guli ra'no oraz.	7 bayt; 111 ^a 382
361.	Ey, yetib la'ling mayidin ruhuma osori fayz, Lam'asidin kasb etib ko'nglum uyi anvori fayz	7 bayt; 111 ^{ab} 383
362.	Desangki, faqr tariqini aylayin mazbut, Kerakki, zuhd riyo birla qilmasang maxlut.	7 bayt; 111 ^b 384
363.	Ruxsor ila labingdin etar ko'nglum inbisot Kim, gul chog'ida boda erur mujibi nishot.	7 bayt; 111 ^b -112 ^a 385
364.	Xollarining nuqtasidin topti zeb ul turfa xat, Garchi xat uzra bo'lur bir nuqtavu bo'lmas nuqat.	7 bayt; 112 ^a 386
365.	Yuzung yonidakim bosh chekti har yondin muanbar xat, Gul uzra mushkdin kilki qazo qilmish muharrar xat.	9 bayt; 112 ^{ab} 387

366.	Qildi botil mehrdin har necha qildi yor shart, Shart ko'p buzdi nedinkim ayladi bisyor shart.	7 bayt; 112 388
367.	Qilsa bo'lmas ohu afg'ondin meni shaydoni zabt Uylakim, javru jafodin ul buti tarsoni zabt.	9 bayt; 112 ^b -113 ^a 389
368.	Oy yuzung ko'zguvu atrofini tutqan zang xat, Ne yarashibdur ul oy davrig'a minorang xat.	8 bayt; 113 ^{ab} 390
369.	Necha yolg'on so'zu muzhik harakot, ey voiz, Majlis ahli yuzidin yo'qmu uyot, ey voiz.	9 bayt; 113 ^b 391
370.	Ne nutqi dilkash erur, vah, ne dilrabob alfoz, Masih nutqida yo'q buyla jonfizo alfoz.	7 bayt; 114 ^a 392
371.	Labingdin bo'ldi bu mahjur mahzuz, Aningdekkim, shakardin mo'r mahzuz.	7 bayt; 114 ^a 393
372.	Izzat tama' kim aylasa tark etmayin tama', Ul xorliqqa mujib erur azza man qana'.	7 bayt; 114 ^b 394
373.	Qizil ko'nglak yengin orazg'a yopsang, vajhi yo'q voqe': Quyosh ollida ko'rmaydur kishi gulgun bulut mone'.	9 bayt; 114 ^b -115 ^a 395
374.	Qildi uqor o'tog'asin ul qotili shijo'. Xurshid orazig'a hamono xati shio'.	7 bayt; 115 ^a 396
375.	Lablaringdin har zamon jonni tilarmen muntafi' Munqati' bo'lmay nafas, bo'lmas umidim munqati'.	7 bayt; 115 ^{ab} 397
376.	Ko'rub orazing yig'lasam yo'q badi', Kelur sel bo'lg'onda fasli rabi'.	7 bayt; 115 ^b 398
377.	Hajr o'tidin shom agar mendek emas bexob sham', Rishtai jonig'a nevchun soldi pechu tob sham'.	7 bayt; 115 ^b -116 ^a 399
378.	Ul quyoshtin topti bu aqshom bizing koshona sham', Qilmasun bu uyni dudidin qorong'u yona sham'.	9 bayt; 116 ^a 400
379.	Torttim ranji xumor aylab mayi ahmar tama', Ul kishidekkim, qozar tog' aylabon gavhar tama'.	7 bayt; 116 ^b 401
380.	Istamassen xotiri ushshoqi hayroningni jam', Yo'qsa nevchun qilmading zulfi parishoningni jam'.	7 bayt; 116 ^b -117 ^a 402
381.	Zihi buroqing izidin qamar uzorida dog', Muayyan ikki qarog'ingg'a surmai mozog'.	7 bayt; 117 403
382.	Garchi yo'qtur lolazori ashkima paydo qirog', Dudan ohim bila qo'ymoq bo'lur borig'a dog'.	7 bayt; 117 ^{ab} 404
383.	Xazon faslida ul oy jismu ruxsorimni ko'rgan chog', Degaykim, bir qurug' shox uzra qolmish bir sorig' yafrog'.	9 bayt; 117 ^b 405

384.	Oh o'ti birla yuzung hajrida qilsam gashti bog', Lola yanglig' o'rtagay bir-bir sharaf gullarga dog'.	6 bayt; 117 ^b –118 ^a 406
385.	Zaif jismim aro bir-birining ustiga dog', Qurug' yog'och uzadur yafrog' ustiga yafrog'.	7 bayt; 118 ^a 407
386.	Zahri hijroning chu ayshim komini qildi ochig', No'shi vasling elga yetkandip manga yo'qtur osig'.	7 bayt; 118 ^{ab} 408
387.	Sho'xi charog'chi yoqibon husnidin charog', Mash'al fatilasi bila ko'ksumga qo'ydi dog'.	7 bayt; 118 ^b 409
388.	Onchakim, ul g'amza surdi ko'rguzub bedod tiyg', So'rmak elga qatli om o'lg'onda yuz jallod tiyg'	9 bayt; 119 ^a 410
389.	Ko'zungki, kufr ila yuz ding'a soldi vayronlig', Xudoy uchun tiy ani – yo'qmudur musulmonlig'.	7 bayt; 119 ^{ab} 411
390.	Pariyni kim desa ul mehri xovari yanglig', Erur nachukki, degay devni pariy yanglig'.	7 bayt; 119 ^b 412
391.	Ey labing xosiyati chashmai hayvon yanglig', Quiyiyu yuqorig'i xoli bila jon yanglig'.	9 bayt; 119 ^b –120 ^a 413
392.	To oshiqlik yukidin xam bo'lurg'a yo'q xilof, Ko'rki, ne na've o'ldi ham chun qoldi ishq ostida qof.	6 bayt; 120 ^a 414
393.	G'amzadin ko'p tiyg' urdung aylabon ko'ksum shigof, Panja yanglig' tiyg' uchun go'yoki qilding bir g'ilof.	6 bayt; 120 ^b 415
394.	Orazing xurshidi keldi axtari burji sharaf, Davrida xat shomi mushkoso yuz urmish har taraf.	7 bayt; 120 ^b 416
395.	Boda xushtur gar harifim bo'lsa bir yori zarif, May harifi gar zarif ermas, anga erman harif.	7 bayt; 121 ^a 417
396.	Novaking tokim erur kuygan ko'ngulda mu'takif, O'rtagan yo sabt qilg'an dog' aro bo'l mish alif.	7 bayt; 121 ^a 418
397.	Qotil ko'zung atrofida mujgon chekibdур uyla saf Kim, qatl etar hangomada qilg'ay hujum el har taraf.	9 bayt; 121 ^b 419
398.	Chok ko'nglumni olib dardini qilding taz'if, Meni bedilg'a ani bermas esang, qil tansif.	7 bayt; 121 ^b –122 ^a 420
399.	Bazm aro gar yo'q may bila daf, Ham yomon ermas un bila kaf.	7 bayt; 122 ^a 421
400.	Tong yo'q, urmoq yuz bu sargardonu mahzun har taraf. Ne ajab, ursa quyundek po'ya Majnun har taraf.	7 bayt; 122 ^{ab} 422
401.	Gar tanimda zohir o'l mish dog'i hijron har taraf, Jonda xud yuz oncha bordur dog'i pinhon har taraf.	9 bayt; 122 ^b 423
402.	Jonim ichra za'fdur yuzlangali jonong'a za'f, Bo'lmasun jononima za'f, o'lsa o'lsun jong'a za'f.	7 bayt; 123 ^a 424

403.	Jahon zoli ham makr etar, ham nifoq, Ani to'rt mazhabda qil uch taloq.	7 bayt; 123 ^a 425
404.	Solsa partav tom uza chiqqanda ruxsori ochuq, Bir quyoshdur, tushsa har uy ichra tunglukdin yoruq.	9 bayt; 123 ^b 426
405.	Chehra gulgun safhasig'a qilding afshon zarvaraq, Yo magar raxshon kavokib zohir aylabtur shafaq.	7 bayt; 123 ^b -124 ^a 427
406.	Vaslinga kechrak yetishsam, lutf etib uzrumg'a boq Kim, qadam o'rnnin supurmay ko'z bila qo'ymon oyoq	7 bayt; 124 ^a 428
407.	Sipehr bog'in nujum vardi chu qildi ul nav'ikim xavarnaq, Yuzidin ul sham' anjuman ichra soldi yuz ming safo ravnaq.	11 bayt; 124 ^{ab} 429
408.	Gar qo'yosh orazig'a sa'bdurur ko'z solmoq Ul quyosh orazidin mushkil erur ko'z olmoq.	7 bayt; 124 ^b -125 ^a 430
409.	Yuzung quyoshig'a bu nav' esa ayon bo'lmoq, Parig'a mumkin emas xalqdin nihon bo'lmoq.	7 bayt; 125 ^{ab} 431
410.	Meni aylapturur bir qotili paymonshikan oshiq Ki, tig'i zulmidin o'l mish meningdek yuz tuman oshiq	7 bayt; 125 ^b 432
411.	Bir qatla bo'lsa erdi ul gul uzor oshiq, Bo'lg'aymu erdi muncha ollida xor oshiq.	7 bayt; 125 ^b -126 ^a 433
412.	Ashkdin jismim binosin qo'ymadi obod ishq, Ohdin berdi vujudim tufrog'in barbod ishq.	9 bayt; 126 ^a 434
413.	Sanga ne g'am men kebi majnuni shaydodin yiroq, Ish mangadur sen parivash hur siymodin yiroq.	7 bayt; 126 ^b 435
414.	To meni mehnat tuniga mubtalo qildi firoq, Ro'zgorimni savodidin qoro qildi firoq.	7 bayt; 126 ^b -127 ^a 436
415.	Hajr aro rahming kebi bo'lmas manga kam ishtiyoq, Balki husnungdin bo'lur afzun damo-dam ishtiyoq.	7 bayt; 127 ^a 437
416.	Ey, kalomi jon fizoying naqdi jondin yaxshiroq, La'lli jonbaxshing hayoti jovidondin yaxshiroq.	7 bayt; 127 ^{ab} 438
417.	Ashkdin bo'ldi qorarg'an kulbai vayronam oq, Kulbai vayron demaykim, didai giryonim oq.	9 bayt; 127 ^b 439
418.	Ul pariyyash muddaig'a mehribondur, bizga yo'q, Filmasal ollida aning itga sondur, bizga yo'q.	7 bayt; 127 ^b -128 ^a 440

419.	Demangiz ahbobkim, qilmasmusen bas yig'lamoq Kim, manga tengri nasib etmish tunganmas yig'lamoq.	7 bayt; 128 ^a 441
420.	Ko'nglum bo'lur g'amming tuni har lahza qayg'uluq, Chun shom bo'ldi, har nafas ortar qorong'uluq.	7 bayt; 128 ^{ab} 442
421.	Birov jismig'a otsa ul siymtan o'q, Mening jonima sanchilur yuz tuman o'q.	7 bayt; 128 ^b 443
422.	Kimki, vasli ichra yoqsang sham'i ulfat, ey rafiq, Ko'z tut ul sham' o'tidin-o'q dog'i furqat, ey rafiq	9 bayt; 129 ^a 444
423.	Sanovu zoting ichra topib ajz, ahli idrok, Gahi louhsn aytib, zamope mo arafnok.	9 bayt; 129 ^{ab} 445
424.	Qolibmen za'fdin, baskim, ul oy otti manga novak, Teri birla so'ngak, lekin so'ngak-o'qlar, teri-ko'nglak.	11 bayt; 129 ^b 446
425.	Hajrkim, har dam meni bevaqmu bok aylar halok, Tanga toshu, qo'lga tish zahmiki soldi telbalik.	7 bayt; 130 ^a 447
426.	Tig'i ishqingdin ko'ngul har yon og'izdek bo'ldi chok, Bu og'izlardin ne tong cheksa fig'oni dardnok.	7 bayt; 130 ^{ab} 448
427.	Og'zikim so'zda Masihodek qilur elni tirik, Bas ulug' so'zlukdurur, garchi erur asru kichik.	7 bayt; 130 ^b 449
428.	Xoni vaslingdin agar bo'lmas tuyassar bar yemak, Ham g'animatduri talashmoq itlaring birla so'ngak.	7 bayt; 130 ^b -131 ^a 450
429.	Baski, ko'ksum choki tikkan ignadin bo'ldi teshuk, Ko'nglakim chokidek o'lmishdur vale andin churuk.	7 bayt; 131 ^a 451
430.	Ey tani xoki xadangingga nishon bo'lg'an kesak, Ham bu ma'nig'a qurug' boshim kesak uzra so'ngak	7 bayt; 131 ^{ab} 452
431.	To yelak savsani aylabsenu gulgun terlik, O'zidin savsanu gul ter aro yupturlar ilik.	7 bayt; 131 ^b 453
432.	Sud qilmas etagingni iligimdin chekmak Kim, qiyomatqa degincha bu iligidur, ul etak.	7 bayt; 131 ^b -132 ^a 454
433.	O't urdi jonima, chun ochti la'li otashnok, Hayot chashmasidin, vahki, jonim o'ldi halok.	7 bayt; 132 ^a 455
434.	Labing xayolidakim chok erur manga ko'nglak, Tikar edim ani, jon rishtasidin o'lsa ipak.	7 bayt; 132 ^{ab} 456
435.	Ko'nglaking bargi gulu ustida gulrang yelak Gul kebi jisming uza uylaki gulgun ko'nglak.	9 bayt; 132 ^b -133 ^a 457
436.	Boshig'a chunki alif keskay ul buti bebok, Emas mahalln taajjub, gar o'lsa bo'rkida chok.	8 bayt; 133 ^a 458
437.	Tanga toshu qo'lg'a tish zahmiki soldi telbalik, Fosh qildi elga ko'nglaksiz badan, yengsiz ilik.	9 bayt; 133 ^{ab} 459

438.	Meniki mug'bacha dayr ichra aylagay usruk, Ne tong, ko'zumga quyosh bo'lsa zarradin o'ksuk.	7 bayt; 133 ^b 460
439.	Ul sarig' to'nluq erur turg'anda ta'zimimg'a tik, Shu'lakim xoshokni kuydurgali bo'lg'ay biyik.	133 ^b -134 ^a 461
440.	Ey, ko'ngulda shahdi la'ling hasratidin yuz teshuk, Har teshukdur shahd zanburi uyi yanglig' chuchuk.	7 bayt; 134 ^{ab} 462
441.	Gulshan ichra yo'qtur oromim—diloromim kerak, Sarvu gulni naylayin, sarvi gulandomim kerak.	7 bayt; 134 ^b 463
442.	Sarvning soyasida bodai gulfom kerak, Bo'ldi chun ikkisi bir, sarvi gulandom kerak.	7 bayt; 134 ^b -135 ^a 464
443.	Dayr aro mug'bachadin sog'ari mastona kerak, Nechakim tutsa ani to'ldurubon, yona kerak.	7 bayt; 135 ^a 465
444.	Kimga bir majlisda ohu dard ila so'ze kerak, Mundoq o't yoqmoqqa avval majlis afruze kerak.	7 bayt; 135 ^{ab} 466
445.	Necha bo'lg'ay zaxmliq ko'nglumni mahzun aylamak, Zaxmi qonidin ko'zum yoshin jigargun aylamak.	7 bayt; 135 ^b 467
446.	Qochding ul ko'zdin, angakim ul labi xandon kerak, E'tiroz etkay balodin gar kishiga jon kerak.	7 bayt; 135 ^b 467
447.	Kimki oshiq bo'lsa, zoru xasta hol o'lmoq kerak, Rashkdin olam eliga badxayol o'lmoq kerak.	7 bayt 135 ^b -136 ^a 468
448.	Mayda bo'lsa manga ul la'li shakarxand gazak, Zahr bo'lsun, tilar o'lsam shakkaru qand gazak.	7 bayt; 136 ^a 469
449.	Ul parivash erur andoq nozuk Kim, quyosh partavidur jismig'a yuk.	7 bayt; 136 ^{ab} 470
450.	Aytmonkim, la'li jonbaxshing erur jordin chuchuk Kim, erur har neki yo'q andin chuchuk, andin chuchuk.	7 bayt; 136 ^b 471
451.	Yor bo'lmish o'rtag'a hijron tariqin solg'udek, Aqlu hushu jonu ko'nglum xayli ham qo'zg'alg'udek,	9 bayt; 136 ^b -137 ^a 472
452.	Ne osig' ohim o'ti ravshan zuloling kunidek, Tiyra dudi chun meni olturdi hijring tunidek.	7 bayt; 137 ^{ab} 473
453.	Yo'q dahrda garchi yor sendek, Dushman dog'i qayda bor sendek.	7 bayt; 137 ^b 474
454.	Pili gavharkashdurur har yon sahobi pilrang, Boshida changak hilolu yonida xurshid zang.	9 bayt; 137 ^b -138 ^a 475
455.	Aylasa mug'bacha dayr ichra meni masti malang, Ushatay sog'ari nomus bila shishai nang.	7 bayt; 138 ^a 476

456.	Xarob qilmadi oncha menin mayi gulrang Ki, qildi orazi gulrang birla soqiyi shang.	7 bayt; 138 ^{ab} 477
457.	Oshiq o'ldum, pand bermang – choram asbobin tuzung, Ishq zor etganga zulm etmang – tarahhum ko'rruzung.	7 bayt; 138 ^b 478
458.	Ishq keltursa ishim dayri fano azmida o'ng, Xonaqah kunji havas aylamayin andin so'ng.	7 bayt; 138 ^b -139 ^a 479
459.	Chun latofat ko'zgusi bo'l mish safo ichra ul eng, Yo rab, ohim dudi zohir qilmasun ul engda meng.	7 bayt; 138 ^a 480
460.	Ilki g'unchang ermas, ey gulchehra, teng, Og'zing asru toru ko'nqlung asru keng.	7 bayt; 139 ^b 481
461.	Subhi iqbolu saodat keldi ul farxunda eng, Tong boshida muhtariq kavkabdek ul eng uzra meng.	7 bayt; 139 ^b 482
462.	Quyundek vasl dashtidin gar, ey Layli, meni surdung, Degach sargashta Majnunum, boshimni ko'kka yetkurdung.	9 bayt; 140 ^a 483
463.	Chekib ko'nglumni uzdung, andakim ko'nglum uyin buздung, Bu mehnatxonani buзg'on zamon mendin ko'ngul uzdung.	7 bayt; 140 ^{ab} 484
464.	Zihi quti hayotim hajr muhlik dardida yoding, Agar lutfungg'a loyiq bo'l masam, yo'qturmu bedoding.	9 bayt; 140 ^b 485
465.	Bog' ichra chu garm bo'ldi bozoring, Yuz vajh ila bo'ldi gul xaridoring.	8 bayt; 140 ^b -141 ^a 486
466.	Hizri xatting sazasi, hayvon suyi no'shi labing, Ul su mavjidin bo'lub, ir davr tavqi g'av-g'aving.	7 bayt; 141 ^a 487
467.	Rahm etib, ey do'stlar, majruh ko'ksumni yoring, Qo'l yolang aylab solib, har yon ichimni axtoring.	7 bayt; 141 ^b -142 ^a 488
468.	Qaysi anduh o'tikim, kuygan tanimg'a urmading, Ne balo toshiki, sing'an boshima yog'durmading.	7 bayt; 142 ^a 489
469.	Ne xayol edi yanakim, ko'ngul qushi saydini havas ayladning, Badanimga har saridin hadang otibon, anga qafas ayladning.	9 bayt; 142 ^{ab} 490
470.	Eyki, husn ahlig'a noz-u sheva ta'lim aylading, Ishva-yu noz aylabon bir-birga tafhim aylading.	7 bayt; 142 ^b 491

471.	Hajrdin ko'zumga olamni qorong'u aylading, Umrdin ko'z yumb'anim ul tunda uyqu aylading.	7 bayt; 143 ^a 492
472.	Sarvga ra'no xiroming birla bedod aylading Kim, qadingning qullugidin ani ozod aylading.	9 bayt; 143 ^{ab} 493
473.	Yo qoshingg'a qatl uchun ziynat farovon aylading Kim, ham etting lojuvardi, ham zarafshon aylading.	7 bayt; 143 ^b 494
474.	Yorab, ul oyniki el ko'nglig'a marg'ub aylading, Garchi ishqidin xarob etting meni, xo'b aylading.	7 bayt; 143 ^b -144 ^a 495
475.	Nil tortib, orazing oroyishin fan aylading, Shu'lai ko'kurd birla sham' ravshan aylading.	7 bayt; 144 ^a 496
476.	Xastadur jonim mening, to bordi jononim mening, Bo'lmasun gar borsa jononim mening, jonim mening.	7 bayt; 144 ^b 498
477.	Tiyra qilmish tun kebi ofoqni ohim mening, To eshittimkim qilur shabgardliq mohim mening.	7 bayt; 144 ^b -145 ^a 499
478.	Ayril, ey za'f, emdi mohi notavonimdin mening, Kam qil anduh o'tini ozurda jonimdin mening.	7 bayt; 145 ^a 500
479.	Necha ul ko'y itlariga yetkay ozorim mening, Kosh itlar tu'masi bo'lg'ay tani zorim mening.	7 bayt; 145 ^{ab} 501
480.	Ne biymi hajrdururukim, nihoyati yo'q aning, Visol umidi kebi haddu g'oyati yo'q aning.	7 bayt; 145 ^b 502
481.	Ishq sirrin hajr asiri notavonlardin so'rung, Aysh ila ishrat tariqin komronlardin so'rung.	9 bayt; 146 ^a 503
482.	Do'stlar, gulshan aro sarvi ravonimni tilang, Topibon keltursangiz, muzdig'a jonimni tilang.	9 bayt; 146 ^{ab} 504
483.	Yuzung oq, ey g'amki, ashkim rangini ol aylading, Jon fidong, ey dardkim, jismimni pomol aylading.	7 bayt; 146 ^b 505
484.	Shomi hajrim ko'rdung, ammo zulm tarkin tutmading, Va'dai sham'i visol etting, vale yorutmading.	7 bayt; 146 ^b -147 ^a 506
485.	Vahki, o'tluq chehra ochib xonumonim o'rtading, Otashin la'lingdin otib nukta jonim o'rtading.	7 bayt; 147 ^a 507
486.	Ichmading may - to burunroq bizni rasvo qilmading, Chunki rasvo qilding - andin so'ngra parvo qilmading.	7 bayt; 147 ^{ab} 508
487.	Yana ishq o'tin xasta jonimg'a urdung, Balo barqini xonumonimg'a urdung.	7 bayt; 147 ^b 509
488.	Ul pari bu telba birla oshno bo'lsa ne tong Notavon Majnung'a Laylidin vafo bo'lsa ne tong.	7 bayt; 148 ^a 510

489.	Ey ko'zu ko'nglum, sirishku ohdin to'fon qiling, Jonu jismimning yiqilg'ur kulbasin vayron qiling.	7 bayt; 148 ^a 511
490.	Orazing guldur, gul uzra sunbuli tar kokulung, Olloh-Oolloh, gul yuzin qilmish muanbar kokulung.	7 bayt; 148 ^b 512
491.	Jon olurda jism zor erkanni bilmasmu eding! Qon to'karda jon figor erkanni bilmasmu eding!	6 bayt; 148 ^b 513
492.	Ne bo'ldi dardima, ey bevafo, davo qilsang, Vafog'a va'da qilib, va'dag'a vafo qilsang.	7 bayt; 149 ^a 514
493.	Dudi ohimning quyuidek pech ila tobin ko'rung, Tiyra hajrim oqshomining bahri girdobin ko'rung.	7 bayt; 149 ^{ab} 515
494.	Samandi noz uza ul chobuki balog'a boqing, Pari boshinda malak parridin o'tog'a boqing.	7 bayt; 149 ^b 516
495.	Otashin ruxsora ochib, xonumonim o'rtading, Xonumonim xud ne bo'lg'ay, jismu jonim o'rtading	7 bayt; 150 ^a 517
496.	Zihi nihoyating oxir kelib abad avval, Vale xabar bera olmay bidoyatingg'a azal.	9 bayt; 150 ^{ab} 518
497.	Uyla bo'l mish gul yuzung yodi bila qonlig' ko'ngul Kim, tushar har qatra qon o'rniq'a andin bargi gul.	7 bayt; 150 ^b 519
498.	Har yon ul yuzda ter oqizdingmu, Yo oqar mehr chashmasidin su?	7 bayt; 152 ^b 519
499.	Uylakim gulgul qilur husn ahli ruxsorini mul, Mulg'a tushsa orazing aksi ochar yuz ancha gul.	7 bayt; 150 ^b -151 ^a 520
500.	Agar oshiq etsa visol orzu, Ayon etmish o'lg'ay mahol orzu.	7 bayt; 152 ^b -153 ^a 520
501.	Orazing shavqi damikim aylanur qonlig' ko'ngul, G'uncha yanglig'durkim, anda chirmashibdur bargi gul.	7 bayt; 151 ^a 521
502.	Qilsa jonon ollida jonim tufayl, o'lmoqqa mayl, Qosh yuz jon o'sakim, har dam birin qilsam tufayl.	7 bayt; 152 ^{ab} 522
503.	Qoshlar singdinkim erur qonlig' ko'ngul ichra xayol, Ul qizil kog'azda nundur, bu shafaq ichra hilol.	7 bayt; 151 ^b 523
504.	Do'stlar, ul sarvqad hajrinda chun bo'ldum qatil, Sarv eking, gar qo'yemoq istarsiz mazorim uzra mil.	7 bayt; 151 ^b -152 ^a 524
505.	Kirdi tufroqqa hilol, ochti to'lun oyg'a jamol, O'n to'lun oyning qirog'idin chu olding o'n hilol.	7 bayt; 152 ^a 525
506.	Ey ko'ngul, ul otashin orazg'a ko'p o'rganmagil, Nogah ayrilsa firoqi o'tig'a o'rtanmagil.	7 bayt; 152 ^{ab} 526

507.	Yuzungni ko'rdum emdi ko'zlarimni bog'la, ey qotil Ki, nogah bo'limg'aylar o'zga yuzni ko'rgali moyil.	9 bayt; 152 ^b -153 ^a 527
508.	Ey ko'ngul, har makr ila qochsang ulustin shukr qil, Har vafog'a ming jafo tortib qutulsang muft bil.	7 bayt; 153 ^a 528
509.	Yor hijronida sarvaqting'a yetting, ey ajal, Jon fidong etsam hanuz ozdurki, kelding darmahal.	7 bayt; 153 ^{ab} 529
510.	Ul zaqanni upayu gulgundin nazzora qil Kim, erur bir olmakim rangi erur oqu qizil.	7 bayt; 153 ^b -154 ^a 530
511..	Ey, qading sham'u yuzung sham' uza gul, Sham'ning dudi muanbar kokul.	7 bayt; 154 ^a 531
512.	Bu ne qomat, bu ne raftoru na shaklu na shamoyil Kim, etar aqlni madhush, dog'i hushni zoysk	7 bayt; 154 ^{ab} 532
513.	Azm o'lsa xayolingga, ko'nguldur anga mahmil, Osoyish agar istasa, ko'z chashmasi manzil.	7 bayt; 154 ^b 533
514.	Ul shayxki, minbar uza afsung'a berur tul, Shaytondur o'zi, majlisining ahli suruk g'ul.	7 bayt; 155 ^a 534
515.	Nachukki dard qirog'i ayog'ing ostida dol, Uzor nuqtasi yanglig' uzoring ustida xol.	7 bayt; 155 ^a 535
516.	Qon yoshim ichra tanim to'lg'ang'anin nazzora qil, Lolazor ichra yilon gar ko'rmading, o't uzra qil.	7 bayt; 155 ^b 536
517.	Iki ko'z manziling, ey mohi mahmil, Ko'ngulga azm qil manzil-bamanzil.	7 bayt; 155 ^b -156 ^a 537
518.	Ul quyosh og'zi uza mushkin xol, Zarraning nuqtasidin keldi misol.	7 bayt; 156 ^a 538
519.	Gulshaningdin yeldek, ey ra'no nihol, Men yomon bordim, vale sen yaxshi qol.	7 bayt; 156 ^{ab} 539
520.	Yoqing o't bergali, ey ishq, hayotimg'a xalal, Dog'i hajr o'rta gucha o'rtasa nodog'i ajal.	7 bayt; 156 ^b 540
521.	Ul pariy chehra chu ko'rguzsa jamol maqbul, Ko'rgan emasturur o'z aqlig'a qolmoq ma'qul.	7 bayt; 156 ^b -157 ^a 541
522.	Beling solur dimog'img'a taxayyul, Berur zulfung hadisimg'a tasalsul.	7 bayt; 157 ^a 542
523.	Go'yo labu xattingni tarh etkanda naqqoshi azal, Shingarfuzangor o'rnig'a la'luzumurrad qildi hal.	7 bayt; 157 ^{ab} 543
524.	Bo'ynumg'a qayda qilg'ay ul oy qo'lini moyil Kim, basdurur quloda it bo'ynig'a hamoyil.	7 bayt; 157 ^b 544

525.	La'li jonbaxshingda bir gavhar agar top mish xalal, Javhari jonom qabul etsang anga aylay badal.	7 bayt; 157 ^b -158 ^a 545
526.	Ishqing o'tidin tanim kul bo'ldi, ey badmehr, bil, Mehr uyi qilsang bino, ul kul bila tarh aylagil.	7 bayt; 158 ^a 546
527.	Yuzi oyina qildi ko'zguni ul siymbar hoyil, Aningdekkim, quyosh ruxsorig'a bo'lg'ay qamar hoyil.	9 bayt; 158 ^{ab} 547
528.	Kim dedi mehringni ul mahvashqa ravshan aylagil, Kuch bila joningg'a jononingni dushman aylagil.	7 bayt; 158 ^b -159 ^a 548
529.	Ey musavvir, dilbarimg'a surate monand qil, Qo'rmakidin xotirimni gah-gahe xursand qil.	7 bayt; 159 ^a 549
530.	Ey pariy, yuz yoraliq ko'nglum sari nazzora Qil, Yorasiz har qaydakim topsang, ani ham yora qil.	7 bayt; 159 ^{ab} 550
531.	Zaxmliq ko'ksumni g'ayrat tig'i birla chok qil, Ham ushul su birla g'ayridin ko'ngulni pok qil.	7 bayt; 159 ^b 551
532.	Hajr o'qidin, ey ko'ngul, har yon qanotlar soz qil, Ul pariy vasli havosin istabon parvoz qil.	7 bayt; 159 ^b -160 ^a 552
533.	Aytaolmonkim, meni ovora birla yor bo'l, Garchi yo'q qilding meni ul ko'ydin, sen bor bo'l.	7 bayt; 160 ^a 553
534.	Tig'i hijroning bila ko'nglumni yuz parkand bil, Har birin yuz yoraliq bag'rimg'a bir payvand bil.	7 bayt; 160 ^{ab} 554
535.	Vahki, bu bedil g'amimgdin o'ldi, ey dilxoh, kel, Ey ko'ngul, sen dog'n ul dilxoh ila hamroh kel.	7 bayt; 160 ^b 555
536.	Hullasin ul sarv qildi naxli ra'nodek yashil, Lek ohim dudidin vahm aylab osrodek yashil.	7 bayt; 160 ^b -161 ^a 556
537.	Xil'atin to aylamish jonon qizil, sarig', yashil, Shu'lai ohim chiqar har yon qizil, sarig', yashil.	7 bayt; 161 ^a 557
538.	Demakim, mastlig'din, qaddi bo'l mish har qayon moyil Ki, ohim yelidin har yondur ul sarvi ravon moyil.	9 bayt; 161 ^{ab} 558
539.	Yuziga, anglamadimkim, niqob erur hoyil, Quyosh jamolig'a yoxud sahab erur hoyil.	7 bayt; 161b-162 ^a 559
540.	Jonu ko'nglum baski ko'rdi ahli davrondin malol, Jonima bo'l mish ko'nguldin, ko'ngluma jondin malol.	9 bayt; 162 ^a 560
541.	Qilg'ali xil'atin ul sarvi gulandom qizil, Qildi qon to'kmak ila dahrni gulfom qizil.	7 bayt; 162 ^{ab} 561

542.	Ancha bo'ldi tan o'qungdin ichkari, tashqari yo'l Kim, ajal kirmakka, jon chiqmoqqadur har sari yo'l.	7 bayt; 162 ^b 562
543.	Orazingni bog' aro chun ko'rdi, hayron bo'ldi gul, Bargsiz qoldi, nedinkim, bas parishon bo'ldi gul.	7 bayt; 162 ^b -163 ^a 563
544.	Olg'ali ko'nglum minib bir barq raftor ot, kel, Gar mening ko'nglum keraktur barqdin ham bot kel.	7 bayt; 163 ^a 564
545.	Yo'qturur olamda ahli ishqdek bechora el, Hajr zulmi birla xonumonidin ovora el.	7 bayt; 163 ^{ab} 565
546.	Ayladi ko'nglum qushi ul shom gisu sari mayl, Shapparak yanglig'kim ul qilg'ay qorong'u sari mayl.	7 bayt; 163 ^b 566
547.	Otashin gul g'unchasidur o'tlug'u qonliq ko'ngul, Zor bulbul tumshug'i chokidin afg'onliq ko'ngul.	7 bayt; 164 ^a 567
548.	Tig'i hajringdin erur yuz yara noshod ko'ngul, Qilsa tong yo'q ul og'izlar bila faryod ko'ngul.	7 bayt; 164 ^a 568
549.	Kecha bordi yoru andin qolmadi giryon ko'ngul, Ollida mash'al sog'indim bor emish so'zon ko'ngul.	7 bayt; 164 ^b 569
550.	Ne ajab mayl aylasam yo'qluqqa har dam, ey ko'ngul Kim, yo'q o'lsam yo'qturur yo'qlar kishim ham, ey ko'ngul.	9 bayt; 164 ^b -165 ^a 570
551.	Yuzini ko'rdi badan chokidin xarob ko'ngul, Uzuldi, baski ayon qildi iztirob ko'ngul.	7 bayt; 165 ^a 571
552.	Bog' aro erdingmukim, bu kecha gulbez esti yel, Boda ichtingmuki, behad ishratangez esti yel.	7 bayt; 165 ^{ab} 572
553.	La'li jonbaxshiki elga jon berur, jonimdur ul, Ulki mundoq lab bila der nukta, jononimdur ul.	7 bayt; 165 ^b 573
554.	Zihi mulkungnung o'n sekkiz mingdin biri kelib olam. Bir uyluk qul sanga olam aro Havvo bila Odam.	9 bayt; 165 ^b -166 ^a 574
555.	Bormu ul ikki o'rulg'on gesuyi anbar shamim, Yo etak solmish Muhammadda yozilg'an ikki «mim».	9 bayt; 166 ^{ab} 575
556.	To yigit erdim, qarilarg'a ko'p erdi xidmatim, Qarig'an chog'da yigitlarga og'irdur suhbatim.	9 bayt; 166 ^b 576
557.	Ne tong uzorim agar sarg'arib, qizardi yoshim Ki, yuz qoralig'u isyon bila oqardi boshim.	7 bayt; 167 ^a 577
558.	Ham subhi orazingdur vardiyatun-nasoyim, Ham shomi sunbulingdur miskiyatush-shamoyim.	7 bayt; 167 ^a 578
559.	Subhidam gul yoqti sham'u lola zohir qildi jom, Ya'ni yoqib sham', ol jomi sabuhiy birla kom.	9 bayt; 167 ^b 579
560.	Xoli xatting uza, ey turfa sanam, Aylading nuqta xat ustida raqam.	9 bayt; 167 ^b 580

561.	Men gado maxmuru piri dayr elinda jomi Jam, Aylasam ibrom, mendin kamligu andin karam.	9 bayt; 168 ^a 581
562.	Necha hijrondin buzug' ko'nglumda bo'lg'ay dam–badam G'am uza g'am, dard uza dardu alam uzra alam.	7 bayt; 168 ^b 582
563.	Ne ajab qon yig'lasam ahli zamondin dam–badam Kim, alardin g'am uza g'amdur, alam uzra alam.	9 bayt; 168 ^b 583
564.	Yorg'a yetkach alam, tutti ko'ngul xaylini g'am, Shahg'a chun ranje yetar, ranjur o'lur mulk ahli ham.	7 bayt; 169 ^a 584
565.	Ayladim azmi safar, bo'lg'ay debon ishq o'ti kam, Ul xud afzun bo'ldi har manzil demaykim, har qadam.	7 bayt; 169 ^{ab} 585
566.	Yer uzra tim–tim qon yoshim go'yoki tommas dam–badam Kim, naqdi vasling bay'ig'a ko'zlar sanar bir–bir diram.	9 bayt; 169 ^b 586
567.	Tutqali shirin labing shoxi shakardur barmog'im, Baski, so'rmoqdin ani ayrilg'udektur tirnog'im.	7 bayt; 170 ^a 587
568.	Tutqali bodai gulgun qadi savsan mohim, Savsan xonadurur har kecha manzilgohim.	7 bayt; 170 ^a 588
569.	Qora dastor to chirmadi mohim, Boshimg'a chirmashibtur dudi ohim.	7 bayt; 170 ^b 589
570.	Ulki ko'si unidin shomu sahar afg'onim, Anga yetmasmen, anga yetmak emas imkonim.	9 bayt; 170 ^b –171 ^a 590
571.	Qachon ko'rsam ul oyni, kuydurur jonimni afg'onim, Agar ko'rmaq tuyassar bo'lmasa, miskin mening jonim.	9 bayt; 171 ^{ab} 591
572.	Firoqing do'zaxi ichra vujudum Bo'lubtur o't, nafaslar anda dudum.	7 bayt; 171 ^b –172 ^a 592
573.	Ne g'am, ko'rguzsa ko'ksum yorasin choki giribonim, Ko'runmas bo'lsa ko'nglum yorasidin dog'i pinhonim.	9 bayt; 172 ^a 593
574.	Damo-dam otashin la'lig'a olur boda jononim, Bu yanglig' o'tlar ichra naylasun o'rtanmayin jonim.	9 bayt; 172 ^{ab} 594
575.	Sahar ko'rdum yuzin – aqshomg'acha kuydi hazin jonim, Bu erdi subhi vaslim to ne bo'lg'ay shomi hijronim.	9 bayt; 172 ^b –173 ^a 595

576.	Bahoru bog' sayridin ne gul, ne sarvdur komim, Budur komimki, shoyad uchrag'ay sarvi gulandomim.	9 bayt; 173 ^a 596
577.	Suda ko'rmak yuzung dushvor edi, ey husn aro mohim, Xususankim, anga tahrik bergay sarsari ohim.	9 bayt; 172 ^{ab} 597
578.	Jafo ham qilmading – ko'z har necha husnungg'a oldurdum, Qiyo ham boqmading – har nechakim, ollingda telmurdum.	9 bayt; 173 ^b –174 ^a 598
579.	Junundin uyla tufrog' o'ldi jismi ranjparvardim Ki, har tosh ursalar atfol jismimg'a, chiqar gardim.	7 bayt; 174 ^a 599
580.	Bo'ldi ravzan–ravzan ul qotil xadangidin tanim, G'ussa charxi bu tanimdur, anjumi ul ravzanim.	7 bayt; 174 ^{ab} 600
581.	Ishq o'tidin tanda andoq sa'b o'lubtur kuymakim Kim, shararlar toridin go'yo to'qilmish ko'nglakim.	7 bayt; 174 ^b 601
582.	Charxdin gar hardam ermas bir azog'a kuymakim, Nega tikkан soyi chok o'lmoq keraktur ko'nglakim.	7 bayt; 174 ^b –175 ^a 602
583.	Yig'larimni, eyki, ko'p man' aylading, yo'qtur shakim, Ashking o'lmoqda sadim gar bo'lsa darding sad'yakim.	7 bayt; 175 ^a 603
584.	Vasling istab o'qdek etkay erdi sur'at paykarim, Naylayinkim, hajr o'qi paykonlaridur langarim.	7 bayt; 175 ^a 604
585.	Furqati za'fida qon yosh ichra yotmisht paykarim, Guluzorimdek qizil atlastin o'lmish bistaram.	7 bayt; 175 ^b 605
586.	Yetkach ul qotil, erur bo'g'zumda ikki barmog'im, Tig'i o'rniñ ko'rguzub, surgil debon yolbormog'im.	7 bayt; 176 ^a 606
587.	Yor tig'i qatl urub, men hajr mayli qilmadim, Ko'nglum olib qovdi, men ko'nglum bila ayrimadim.	7 bayt; 176 ^a 607
588.	Emas junundin, agar tog'larda bo'lsa qaroram Ki, qoldi bahri sirishkim tubida mulku diyorim.	7 bayt; 176 ^b 608
589.	Itingki, bordi qilib tu'ma bag'rimu yuragim, Oqarg'usidur aning intizoridin so'ngagim.	7 bayt; 176 ^b –177 ^a 609
590.	Firoq o'tidin aningdek qizibturur badanim Kim, ani sokin etar jonni o'rtagan tuganim.	7 bayt; 177 ^a 610
591.	Firoq tig'i halokidin oncha emgandim Ki, yetsa dog'i ajal, o'lmamatka o'rgandim.	7 bayt; 177 ^{ab} 611
592.	Hajri mundoqki, uzar bir-biridin payvandim, Ko'rgay el har itining og'zida bir parkandim.	7 bayt; 177 ^b 612

593.	No'shi labini har necha so'rдум, o'sanmadim, Ichmak bila hayot zulolini qonmadim.	7 bayt; 177 ^b -178 ^a 613
594.	Ne yanglig' dey qoshinda arzi holim Ki, qolmas ani ko'rgach der majolim.	7 bayt; 178 ^a 614
595.	O'tub sanamlar aro bir-biriga ko'z soldim, Sening jamolingga yetkach ko'zum, boqib qoldim.	7 bayt; 178 ^{ab} 615
596.	Zihi bihishti jamoling kelib mening chamanim, Xatu yuzung bu bihisht ichra sabzavu sumanim.	7 bayt; 178 ^b 616
597.	Yo'q dema, gar og'zingni desam nuqtai mavhum Kim, ancha dog'i bo'ljadi aql ollida mafhum.	7 bayt; 178 ^b -179 ^a 617
598.	Kuyar hajringda jismi notavonim, Ne jismi notavonkim, xasta jonim.	7 bayt; 179 ^a 618
599.	Ne kun kelgayki, kelgay nozaninim, Ne xush bo'lg'ayki, bo'lg'ay hamnishinim.	6 bayt; 179 ^{ab} 619
600.	Firoq dashtida tufroq bo'lub edi boshim, Ko'tarmasa edi tufrog'din ani yoshim.	7 bayt; 179 ^b 620
601.	Husnungga hayratdin o'ldi barcha besomonlig'im, Men kimu somon, chu ortar har nafas hayronlig'im.	7 bayt; 180 ^a 621
602.	Yor ma'lum aylamish oshiqlig'u shaydolig'im, Vahki, zohir bo'ldi rasvoliq uza rasvolig'im.	7 bayt; 180 ^a 622
603.	To o'yuldi xanjari hijron bila giryoi ko'zum, Ul tanur o'ldiki, zohir ayladi to'fon ko'zum.	7 bayt; 180 ^b 623
604.	Yuzung g'amidin erur abri navbahor ko'zum, Ne ayb, yer yuzini qilsa lolazor ko'zum.	7 bayt; 180 ^b -181 ^a 624
605.	Qon yutub umre jahon ahlida bir yor istadim, Lekin ul kamrak topildi, garchi bisyor istadim.	7 bayt; 181 ^a 625
606.	Kimga qildim bir vafokim, yuz jafosin ko'rmadim?!	7 bayt; 181 ^a 626
	Ko'rguzub yuz mehr, ming dardu balosin ko'rmadim?!	
607.	Javhari paykonlaringning maxzani jon istadim, Jondin ortuq tuhfani jon ichra pinhon istadim.	7 bayt; 181 ^b 627
608.	Sendin ayru to asiri dardi hijron qolmisham, Buki o'lmay qolmisham, holimg'a hayron qolmisham.	7 bayt; 181 ^b -182 ^a 628
609.	Lola ro'yum bordiyu ishqin nihoniy asradim, Ko'zda qon ko'nglum aro dog'in nishoniy asradim.	7 bayt; 182 ^a 629
610.	Soching savodig'a hargiz nazora aydamadim Ki, dudi oh ila olamni qora aylamadim.	7 bayt; 182 ^{ab} 630

611.	Labnng hayot suyidin zulol emish – bildim, Zulol nuqtasi ustida xol emish – bildim.	7 bayt; 182 ^b 631
612.	Ne ul qulooqqa yetar, arzi hol ado qilsam, Ne ul ko'ngulga yoqar, naqdi jon fido qilsam.	7 bayt; 182 ^b –183 ^a 632
613.	Chun o'larmen bir nafas ul dilraboni ko'rmasam, Ne hayot imkoni bo'lg'ay bir kun ani ko'rmasam	7 bayt; 183 ^a 633
614.	Orzu tuxmig'a bar hirmon ekanni bilmadim, Vasl naxlig'a samar hijron ekanni bilmadim.	7 bayt; 183 ^{ab} 634
615.	Ne uchun tarki muhabbat qildi mohim – bilmadim, Bu g'azabkim, ayladi mohim, gunohim – bilmadim.	7 bayt; 183 ^b 635
616.	Subh chun borg'ung, kelib kulbamg'a pinhon kechqurun, Hajr o'qin jonimg'a sen otma tong otmasdin burun.	7 bayt; 184 ^a 636
617.	Ishq chun berdi tanim shu'lasig'a ko'kta o'run, Chekti bir-birdin ani, ayirib uchqun-uchqun.	9 bayt; 184 ^{ab} 637
618.	Garchi to'kti qon ko'zum sensiz hamon ko'nglum hamon, Ne ko'nguldin bir zamon chiqting, ne ko'zdin bir zamon.	7 bayt; 184 ^b 638
619.	Bog'ladim afg'ong'a bel naydek, seni ko'rgan zamon., Za'fdin qilding meni oxir beli bog'liq somon.	7 bayt; 184 ^b –185 ^a 639
620.	Rishtai jonom sanga bog'ligdur, o'ltur bir zamon Kim, erur qo'pmoq hamonu rishtani uzmak hamon.	7 bayt; 185 ^a 640
621.	La'li shavqindaki bog'landi ko'zum ustida qon, Angadur suqbai pinhon, mungadur dog'i nihon.	7 bayt; 185 ^{ab} 641
622.	Mahvashekim chehra davrinda qiron etmish ayon, Davrning mahvashlarida uldurur sohibqiron.	7 bayt; 186 ^b 642
623.	Ul koni malohatda demon bor edi bir on, Lav tanzur fi husnihi-l-on kamo kon.	7 bayt; 186 ^a 643
624.	Qomatingdek bog'i husn ichra yo'q sarvi ravon, Orazingdek xud qoni sarf uzra arg'uvon.	7 bayt; 186 ^b 644
625.	G'unchai xandon uza xolingmudur, ey mahjabin, Yo magar shahd istay ul gulbarg uza qo'nmish chibin.	7 bayt; 186 ^b 645
626.	Ey, yuzung ustida ko'z andoqki, oraz uzra ayn, Nun bila ikki qoshing ichra tafovut binu bayn.	7 bayt; 186 ^b –187 ^a 646
627.	Ko'yi tufrog'ig'a dafn aylang tanim qilmay kafan, Tokim ul tufrog' birla topsun omizish bu tan.	7 bayt; 187 ^b 647
628.	Ishq aro kuysam, kulumni lutf etib yo zulminan, Xayli mo'ri qilkim, ul ko'y ichra qilg'aylar vatan.	7 bayt; 187 ^{ab} 648

629.	Qurug' jismim o'tundekdur balo dashtida qaqshalg'an, Anga o'tkanda hijron korvoni ahli o't solg'an.	7 bayt; 187 ^b 649
630.	Musavvireki, qilur ko'yi gardining raqamin, Qo'yungki, ko'zga chekay surma milidek qalamin.	7 bayt; 187 ^b -188 ^a 650
631.	Qilmag'ay gardun quyoshqa mujtami' har kavkabin, Ko'rsa ul oy orazi davrida tavqi g'abg'abin.	7 bayt; 188 ^a 651
632.	Netib tama' qilayin bo'y numa soching rasanin Kim, ul quyosh yuziga soldi chin ila shikanin.	7 bayt; 188 ^{ab} 652
633.	Donai xoling terarga qo'yma ko'nglum bulbulin — Kim tilarkim o'psa bu tazvir ila husnung gulin.	7 bayt; 188 ^b 653
634.	Vah, necha tortay ul oy dardu g'amin, Yo g'amu dardi yo'q elning sitamin.	7 bayt; 189 ^a 654
635.	Gul emaskim qon etib aflok baxtim axtarin, Qildi tig'i zulm ila yuz pora aning paykarin.	7 bayt; 189 ^{ab} 655
636.	G'ammingda buzdi ko'ngul xonumonini hijron, Tarahhum aylamading xonumoning obodon.	7 bayt; 189 ^b 656
637.	Yo'q furqat aro bahram ne tandinu ne jondin, Billahki, to'yubturmen ham mundinu, ham ondin.	7 bayt; 189 ^b -190 ^a 657
638.	Ko'zumga hajrda birdek qorong'udur tunu kun, Manga firoq tuni xoh qisqa, xoh uzun.	7 bayt; 190 ^a 658
639.	Qani ulkim, ko'zum ko'rgay jamoli olamoroyin, Qo'zumni surtmak qilsam havas, sung'ay kafi poyin.	7 bayt; 190 ^{ab} 659
640.	Muzahhab aylagan paykonlaring jismim aro har yon, Dema bosh chektikim, chekti zabona shu'lai hijron.	9 bayt; 190 ^b 660
641.	La'li oq uy ug'lari qonlig' mujam bo'l mish yaqin, Anda mardumluq qilib kir, ey mahi xirgahnishin.	7 bayt; 191 ^a 661
642.	Qizil yoxud qora yo ko'k to'nung har bir erur mavzun, Nechukkim oy libosi ham shafaq, ham kecha, ham gardun.	9 bayt; 191 ^{ab} 662
643.	Furqatingdin sudurur ko'nglum, xayoling ul sudin Uyla zohirdurki, zohirdur jamoling ko'zgudin.	7 bayt; 191 ^b 663
644.	O'yuy olsam eshiking tufrog'ini yostanibon, Saltanat taxtig'a chiqmoq tilamon uyg'onibon.	7 bayt; 191 ^b -192 ^a 664
645.	Erur sargashta xoki tan aro majnun ko'ygul har yon, To'n etkandek quyundin jismig'a Majnuni sargardon.	9 bayt; 192 ^a 665

646.	Yorutmas quyosh tiyra shomim qorosin Ki, bu shom etar tiyra aning ziyozin.	7 bayt; 192 ^b 666
647.	Xatingkim mehr uza chekti savodin, Hamono mushkdin qilmish midodin.	7 bayt; 192 ^b 667
648.	Ishqing o'tig'a quruq jismim o'tun, Ko'ngul axgardur anga, oh-tutun.	7 bayt; 193 ^a 668
649.	Netib o'pkaymen ul chobuk ayog'in, O'pa olmon chu raxshining tuvog'in.	7 bayt; 193 ^a 669
650.	Qildi ayshim subhini ul sho'x la'bi tiyra tun, Tifl o'ynab o't o'churgondin so'ng o'lg'ondek tutun.	9 bayt; 193 ^b 670
651.	Ko'yida itlar meni gah tirmabon, gah tishlabon, Za'fdin o'lganda bir-birdin uzarlar sudrabon.	11 bayt; 193 ^b -194 ^a 671
652.	Ey ko'ngul, gar quti jon qilmoq tilar bo'lsang labin, Yo'qtur imkon solmayin bo'ynungg'a tavqi g'abg'abin.	7 bayt; 194 ^a 672
653.	Ne tong bo'lsam siyahro'z ul quyoshdin ayru, ey gardun Ki, hajrim shomi qish aqshomlaridek bo'lди ro'zafzun.	9 bayt; 194 ^b 673
654.	Buki zulfung domig'a ko'nglum qushi urmish o'zin, Ko'rmaking erdi murodi, tikmagil bore ko'zin.	7 bayt; 194 ^b -195 ^a 674
655.	Etishti bayramu raf' etti ro'za qayg'usin, Hilol musayqali yorutti boda ko'zgusin.	7 bayt; 195 ^a 675
656.	Aqlu, jonu, ko'nglum ul oy furqati ozoridin, Bori bir-birdin malul o'lmishlaru men boridin.	7 bayt; 195 ^b 676
657.	Gar meni yod etmas ul oy zulm ila bedodidin, Shukrkim, g'ofil emasmen bir dam aning yodidin.	7 bayt; 195 ^b -196 ^a 677
658.	Menki har soat chekarmen yuz jafo ag'yordin, Ne ajab gar yuz balo har lahza ko'rsam yordin.	7 bayt; 196 ^a 678
659.	Ko'zgu har dam sudur ul ruxsori olamso'zdin, Muz aningdekkim erir mehri jahonafro'zdin.	7 bayt; 196 ^b 679
660.	Yorab, ulkim vasl shomi kom olur zebosidin, Tiyra qilma ayshi ko'zgusini subh anfosidin.	7 bayt; 196 ^b 680
661.	Mehr emas mash'al yorutqon qal'ai aflokdirin Kim, falakka soldi o't ruxsori otashnokdin.	7 bayt; 197 ^a 681
662.	Ey musulmonlar, fig'on ul kofiri xudkomdin Kim, chiqardi ko'kka afg'on lashkari islomdin.	7 bayt; 197 ^{ab} 682
663.	O'tda qil yanglig' tanimni hajr o'tining tobidin, Bilmasang fahm et gul uzra sunbulung qullobidin.	7 bayt; 197 ^b 683

664.	Oy botti munfail bo'lubon ul jamoldin, Shoyadki, chiqmag'ay yana bu infioldin.	7 bayt; 197 ^b -198 ^a 684
665.	Ko'z bog'ida gul ekmisham ul yuz xayolidin, Vojibdurur ko'zumga su bermak jamolidin.	7 bayt; 198 ^a 685
666.	Ey musulmonlar, fig'on ishqil baloangezdin, Ohu vovaylo balolig' furqati xunrezdin.	7 bayt; 198 ^{ab} 686
667.	Bir parivashkim ko'ngul devonadur savdosidin, Gar erur bandangki ozod o'lmanq istig'nosidin.	7 bayt; 198 ^b 687
668.	Vasl etti yor va'da labi jonfizosidin, Go'yo bu so'zni aytti jonom arosidin.	7 bayt; 198 ^b -199 ^a 688
669.	Dameki ishq o'tida qolmag'ay asar mendin, Namuna bo'lg'usi uchmakda har sharar mendin.	7 bayt; 199 ^a 689
670.	Men kimmenu qilmoq havas ul sho'x libosin, It bilsa kerak mug'tanam idbor palosin.	7 bayt; 199 ^{ab} 690
671.	Yana ne chehrag'a o't soldi mayki, hayronmen, Yana ne turanni yel ochtikim, parishonmen.	7 bayt; 199 ^b 691
672.	Har kishi bayram sabohi shodu men g'amnokmen, Iydgoh ichra ayog' ostidag'i xoshokmen.	7 bayt; 199 ^b -200 ^a 692
673.	Tirik qolsam gar o'zni bazmi vasling ichra solg'aymen, Firoqing shiddatin de olmasam xud nig'lay olg'aymen.	9 bayt; 200 ^a 693
674.	Shahru kishvardin ilik yub, xonumondin kech-kamen, Xonumondin kim desun, ikki jahondin kechkamen.	7 bayt; 200 ^b 694
675.	Qadni ul xurshid ayog'inda agar dol etkamen, Jilvasig'a zulf yanglig' o'zni pomol etkamen.	7 bayt; 200 ^b -201 ^a 695
676.	Yor ila ag'yor ozoridin andoq zormen Kim, tani zorim kebi boshtin ayoq ozormen.	7 bayt; 201 ^a 696
677.	Har tarafkim borur ag'yor ila jonon talashurmen, Chun ajal qasd qilur o'lma kima, jon talashurmen.	7 bayt; 201 ^{ab} 697
678.	Bilgasen, chekmas kishi dardu balo andoqki men, Gar birovga mubtalo bo'lsang, sanga andoqki men.	7 bayt; 201 ^b 698
679.	Tufrog'imdin ahli ishq etsa tanure shodmen Kim, ichimda ishq o'ti yonmoq bila mu'todmen.	7 bayt; 201 ^b -202 ^a 699
680.	Orazing naqshin ko'ngul lavhida tasvir etkamen, Bo'lmasa taqdir ani ko'rmaq, ne tadbir etkamen.	7 bayt; 202 ^a 700

681.	Yorab, anglabmu ekin ul oykim, aning zorimen, Kechalar savdosidin andoqki zulfi torimen.	7 bayt; 202 ^{ab} 701
682.	Tushta la'lin ko'rdum uyg'onmay debon qayg'udamen, Urma dam, ey subhkim, bir dam chuchuk uyqu- damen.	7 bayt; 202 ^b 702
683.	Bazm ichinda andoq ul mahvash xayoli birlamen Kim, xayol andoq qilurmenkim, visoli birlamen.	7 bayt; 202 ^b -203 ^a 703
684.	Yuz jafo, tong yo'q, gar ul nomehribondin ko'rgamen, Kim vafo ko'rmish biravdinkim, men andin ko'rgamen.	9 bayt; 203 ^a 704
685.	Ul oy firoq ila qismim g'am etsa naylagamen, Visoli g'ayri ichin xurram etsa naylagamen.	7 bayt; 203 ^b 705
686.	Bir yuzi o'tluq sharori ishqidin mahrurmen, Do'stlar, o'rtansam, etmang aybkim, ma'zurmen.	7 bayt; 203 ^b -204 ^a 706
687.	Telba ko'nglum javridin andoq parishonholmen Kim, aning bedodining sharhin demakdin lolmen.	7 bayt; 204 ^a 707
688.	Bo'ldi ayog'ing qora ziynatu peroyadin, Uylaki bo/lg'ay qora sham' tubi soyadin.	7 bayt; 204 ^{ab} 708
689.	Orazingni tush ko'rub to subh tindim uyqudin, Chun ko'z ochtim uyqudin kun chiqmish erdi o'trudin.	7 bayt; 204 ^b 709
690.	Ko'rguzur ag'yor yuz tuhmat nihoni naylayin, Yorkim so'rmay inonur, bu baloni naylayin?	7 bayt; 204 ^b -205 ^a 710
691.	Ko'ngullardin ko'rub zulfung aro o'tluq asar har yon, Tunu anjum dema bilgil tutun ichra sharar har yon.	9 bayt; 205 ^a 711
692.	Hajr shomidin qorong'uroq tun o/lg'aymu ekin, Yo rab, ul tundin xalos o/lg'an kun o/lg'aymu ekin?!	7 bayt; 205 ^{ab} 712
693.	Zarvaraqtin yo kebi qoshtingda zevarmu ekin? Yo magar mushkin hilol ustida axtarmu ekin?	7 bayt; 206 ^a 714
694.	Bu kecha hajr kuni shomi qiyrgunimu erkin, Yo'q ersa sa'b g'amim do'zaxi tutunimu erkin?	7 bayt; 206 ^a 715
695.	Ne bahor o/lg'ayki bir gul hajridin badholmen, Uylakim bulbul xazon faslidha gungu lolmen.	7 bayt; 206 ^a 716
696.	Ming o'tum bor, aylay olmasmen ayon mingdin birin, Dahr kuygay, zohir etsam nogahon mingdin birin.	7 bayt; 206 ^b -207 ^a 717
697.	Demangiz kelmish alam sihhat ketib, yor ilgidin Kim, manga ham yuz alamdur ul jafokor ilgidin.	7 bayt; 207 ^a 718

698.	Soqiyo, ochting chu may tutmaqqa jomi Jam yuzin, Yuz g'amim daf' ayladingkim, ko'rmagaysen g'am yuzin.	9 bayt; 207 ^{ab} 719
699.	Moviyi behol ko'nglak, vah, ne farruxfol ekin Kim, taningg'a surtulur bu vajhdin behol ekin.	7 bayt; 207 ^b 720
700.	Labing mayi havasidin mudom yig'larmen, Piyoladek bo'lubon talxkom yig'larmen.	7 bayt; 207 ^b -208 ^a 721
701.	Garchi ul mahvash jafo aylar, taammul qilmayin, Chunkn oshiqmen, vedur choram tahammul qilmanin.	7 bayt; 208 ^a 722
702.	Chok-chok etting ko'ngul komini hosil qilmayin, Keskulotting notavon saydingni bismil qilmayin.	7 bayt; 208 ^{ab} 723
703.	Gar desa ko'z birla ruxsorin tamoshq qilmayin, Vaslini naylab ko'ngul birla tamanno qilmayin,	9 bayt; 208 ^b -209 ^a 724
704.	O'rtama ko'nglumni komin hosil etmastin burun, Qushni kim biryon etibtur, bismil etmastin burun.	7 bayt; 209 ^a 725
705.	Oshiq o'ldum, necha javr ahli zamondin tortayin. Ulkim oshubi zamondur bori andin tortayin.	7 bayt; 209 ^{ab} 726
706.	Yorumas sham'i jamoling, rishtai jon o'rtabon, Furqating dardi kam o'lmas, dog'i hijron o'rtabon.	7 bayt; 209 ^b -210 ^a 727
707.	Chehra yoiting xasta jomimni anga zor aylabon, Zulf yig'ding telba ko'nglumni giriftor aylabon.	7 bayt; 210 ^a 728
708.	Ohu vovayloki, olam ahlining badholimen, Har nafas bir dardu mehnat xaylining pomolimen.	7 bayt; 210 ^{ab} 729
709.	El g'amimdin kuymasun deb, nolai zor aylamon, Dardi holimning mingidin birni izhor aylamon.	7 bayt; 210 ^b 730
710.	Shomi hijron zulmatida obi hayvon istaman, Ne uchunkim sensiz, ey umrum xushi, jon istaman.	7 bayt; 210 ^b -211 ^a 731
711.	Jong'a har dam ishqidin yuz ming balo kam istamon, O'zgaga ming yil o'tub, yuzdin birin ham istamon.	7 bayt; 211 ^a 732
712.	Qatra terlardin yuzinda dur nishonimu deyin, Yo takallum vaqt la'li durfishoninmu deyin?	7 bayt; 211 ^{ab} 733
713.	Qoshi yosinmu deyin, ko'zi qorosinmu deyin, Ko'ngluma har birining dardu balosinmu deyin?	7 bayt; 211 ^b 734
714.	O'lturur ko'yida ishq ahlin alolosi uchun, Shoh qatl etkan kebi itlarni g'avg'osi uchun.	7 bayt; 212 ^a 735
715.	G'am tuni la'ling surudi hajr der men zor uchun, Chun ajal yetti — Masiho zahr ezar bemor uchun.	7 bayt; 212 ^a 736

716..	Ko'z ohim o'ti sori shoyadki solmag'aysen, Solsang, tamug' o'tini og'zingg'a olmag'aysen.	7 bayt; 212 ^b 737
717.	Maskanim hijronda bo'lsa erdi Marvi shohjon, Bergay erdi hajrdin o'lsm, tanimg'a shoh jon.	7 bayt; 212 ^b -213 ^a 738
718.	Necha ashkimdin manga, ey ishq bedod etkasen, Ohdin jismim xasin har lahza barbod etkasen.	7 bayt; 213 ^a 739
719.	Kimса mendek ishq aro besabru orom o'lmasun, Yor anga bir sen kebi badmehru xudkom o'lmasun?	7 bayt; 213 ^{ab} 740
720.	Yo'q damekim, ul quyosh yodida faryod aylamon, Aylamon faryodkim, gardunni barbod aylamon.	7 bayt; 213 ^b 741
721.	Er holidin manga, vahkim, xabar yo'qtur bu kun, Bu jihatdin aqlu hushumdin asar yo'qtur bu kun.	7 bayt; 213 ^b -214 ^a 742
722.	Lablaring sharbatini chashmai hayvonmu deyin? Demasam chashmai hayvon, ne deyin, jonmu deyin.	7 bayt; 214 ^a 743
723.	Ko'z bila qoshing aro ul xoli mushki nobdin, Nuqta kofir uzra tushmish yo quyi mehrobdin.	7 bayt; 214 ^{ab} 744
724.	Ko'zlarim ko'r et, ko'ngulga dog'i hijrondin burun Kim, bu ikki kuydurubturlar meni andin burun.	9 bayt; 214 ^b 745
725.	Necha ul chehrani ko'z lavhida tasvir etayin, Ani ko'rmakka bu suvrat bila tadbir etayin.	7 bayt; 214 ^b -215 ^a 746
726.	Necha g'amim o'tin ahli zamong'a yetkurayin, Sharoru dudidin aning osmong'a yetkurayin.	7 bayt; 215 ^a 747
727.	Yuzung subhida xoling nuqtaedur, subh aro bo'lg'an, Yo'q ersa ko'rmaduk tong yulduzin hargiz qoro bo'lg'an.	9 bayt; 215 ^{ab} 748
728.	Ishq aro men kebi yo'q besarusomon bo'lg'an, Xonumon buzg'an aloxonu alomon bo'lg'an.	9 bayt; 215 ^b -216 ^a 749
729.	Ishq ichra qani men kebi zeru zabar o'lg'an Har kimki yo'q andin batar, andin batar o'lg'an.	7 bayt; 216 ^a 750
730.	Charxdin jomimg'adur yuz tig'i qotil har zamon, Davrdin jomimda ming zahri halohil har zamon.	11 bayt; 216 ^{ab} 751
731.	Falakdin gar manga har lahza yuz qayg'u kelur o'tru, Agar har qayg'udin so'ng bir sevinmak bor, emas qayg'u.	9 bayt; 216 ^b -217 ^a 752
732.	Qayon qilsa havo ul turfa qush uyqum olur qayg'u, Vagar kulbamda bir tun qo'nsa xud ko'zdin uchar uyqu.	9 bayt; 217 ^a 753

733.	Ne ajab, gar qilmasam gul rangu bo'yin orzu Kim, erur andin dimog'im ichra o't, ko'zumda — su.	7 bayt; 217 ^b 754
734.	O't yolindek sen qachon chopsang samandi barqrav, Bir alam ul o'tqa boshing ustida gulgun yalav.	7 bayt; 17b-218 ^a 755
735.	Ohu ashkimdin shikoyat aylamish ul tund xo', Ne dey olg'aymenki bir og'zida o'tdur, birda su.	7 bayt; 218 ^a 756
736.	Yuzunga oshufta qoshlar bo'lmasa oshiq nag'u, Bo'ldilar har qaysi bir devonai jo'lida mo'.	7 bayt; 218ab 757
737.	Yordin ayru may ichmak qindurur balkim og'u, Xoh og'izda talx su, xohi burunda sho'r su.	7 bayt; 218 ^b 758
738.	Ko'nglumu bag'rimni g'amzang tig'i aylar kov-kov, Yo'q ajab gar qon oqar ikki ko'zumdin nov-nov.	7 bayt; 18b-219 ^a 759
739.	Ro'zada lab tashnalig'din qildi za'f ul mohro', Jon berurmen la'ligr'a to bo'lg'usi jonimda su.	7 bayt; 219 ^a 760
740.	Ey sabo, ovvora ko'nglum istayu har yon boru, Vodi-yu tog'u biyobonlarni bir-bir axtaru.	7 bayt; 219 ^{ab} 761
741.	Sipehri oynagun gar damimdin o'ldi qorong'u, Asar yo'q emdi qo'yulsa og'zima ko'zgu.	7 bayt; 219 ^b 762
742.	Tariqi ishq aro gar o'zni fard qilsa birov, Harif emas yerus ko'k, necha gar erurlar ikov.	7 bayt; 19 ^b -220 ^a 763
743.	Ne yuzungda muayyan kamoli sun'i iloh, Ne yuzdurur bu, ne ko'z (lo iloha illalloh)	6 bayt; 220 ^a 764
744.	Mehrdin dermenki, bo'ssam doyim ul oyim bila, Naylayinkim, charx evrulmas mening royim bila.	7 bayt; 220 ^b 766
745.	Hayhotkim, birav g'amidin zormen yana, Faryodkim, balog'a giriftomen yana.	7 bayt; 221 ^a 768
746.	Ko'nglum og'zingning xayolidinki to'l mish g'am bila, Naqd uza mumedururkim, naqsh erur xotam bila.	7 bayt; 221 ^{ab} 769
747.	Meni gadoy qachon yettim ersa shohimg'a, Yuzumni yerga qo'yub shukr dey ilohimg'a.	7 bayt; 221 ^b 770
748.	Otashin gul garchi ziynatdur jahon bo'stonig'a, Barq erur har yel uchurg'an bargi bulbul jonig'a.	9 bayt; 221 ^b 771
749.	Ko'ngulkim, vaslin istar har taraf dog'i sitam birla, Erur Yusuf xaridori necha eski diram birla.	5 bayt; 222 ^a 772
750.	G'amidin garchi jon yo'q erdi tanda, Tirildim la'lidin o'ldum deganda	7 bayt; 222 ^{ab} 773
751.	Tushti o't ko'nglum uyiga ohi dardolud ila, Ko'zda kirpik dema bu ravzan, qorarmish dud ila.	7 bayt; 222 ^b 774

752.	Yana ne o't edikim tushti xonumonimg'a, Yana ne sho'la edikim, tutashti jonimg'a.	7 bayt; 22 ^b -223 ^a 775
753.	Pardag'a kirgan kebi xurshidi raxshon har kecha, Azmi xilvat aylar ul sham'i shabiston har kecha.	7 bayt; 223 ^a 776
754.	Jon olsa naylay ul buti paymongusil bila, Chun bermisham ko'ngulni anga ishqil dil bila.	7 bayt; 223 ^b 777
755.	Orazi yonig'a gul sanchar jamol izhorig'a, Anglatur husnin ani yondoshturub ruxsorig'a.	7 bayt; 223 ^b 778
756.	Nasihat ahli manga derki, mayni tark et, vah, Ilig olib kelur, og'iz ichar, manga ne gunah?	7 bayt; 224 ^a 779
757.	Qil uchi ko'rmay og'zingdin nishona, Anga oshiq bo'lubmen g'oyibona.	7 bayt; 224 ^{ab} 780
758.	To ko'rubon yuzin quyosh qolg'ali ishtiyooqig'a Goh boshig'a evruler, goh tushar ayoqig'a.	7 bayt; 224 ^b 781
759.	Ko'radurmenki borur yoru qolurmen meni gumrah, Bora olman, tura olman, ne qatiq holat erur, vah.	7 bayt; 24 ^b -225 ^a 782
760.	Vahki, bir badmehr o'qi jonimg'a parrondur yana, Tiira ko'nglum kulbasining sham'i paykondur yana.	7 bayt; 225 ^a 783
761.	Ko'ngluma anduh yelidin g'uboredur yana, Go'yiy ani qo'zg'ag'an chobuksuvoredur yana.	7 bayt; 225 ^{ab} 784
762.	Zihe har lahni bulbul savtining zotingg'a isbote, Jahon bog'ida har gul yafrog'i husnungra mir'ote.	7 bayt; 225 ^b 785
763.	Ohima yor og'zi bir dam kulmagin kam qilmadi, Chun sabodin g'uncha ochildi yana yopilmadi.	7 bayt; 25 ^b -226 ^a 786
764.	May xalos etti riyoyiy porsolig'din meni, Shukrkim, qutqardi zuhdu xudnamolig'din meni.	9 bayt; 226 ^a 787
765.	Davlat tongi yuziyu sochi tong qorong'usi, Masti sabuh ko'zlarin eltib tong uyqusi.	7 bayt; 226 ^{ab} 788
766.	Zohir aylar ashk ila ohimni hajring og'usi, Go'yiy mundoq esnatur oxir nafasning uyqusi.	7 bayt; 226 ^b 789
767.	Sensizin bazm ichra qat-qat qon, ko'ngul betob edi, Dam-badam jomi labolab chekkanim xunob edi.	7 bayt; 227 ^a 790
768.	Tilarmen mustar etsa ofati ozurda jonimni, Sovursa ofiyat birla tuzilgan xonumonimni.	7 bayt; 227 ^{ab} 791
769.	Soqiyo, tut bodakim, bir lahza o'zumdin boray, Shart bukim, har necha tuttsang labolab sipqaray.	7 bayt; 227 ^b 792
770.	Bo'lg'ay erdi yuz tuman, ming ranju mehnat koshki, Bo'limg'ay erdi balovu dardi furqat koshki.	7 bayt; 27b-228 ^a 793

771.	Xushturur gulgul qadah davrinda gulbargi tari, Xossa bayram avvali bo'lg'ay dag'i gul oxiri	7 bayt; 228 ^a 794
772.	Ikki hamdamkim, erur may bazm aro hamdamlari, Topmasun bizdin malolat xotiri hurramlari.	6 bayt; 228 ^{ab} 795
773.	Dedimki, ko'zga chekay gardi rahnavardingni, Fig'onki, topmadi ko'z to'tiyog'a gardingni.	7 bayt; 228 ^b 796
774.	Qo'zg'adi ohim so'ngak birla tani g'amnokni, Yelsovurdi bir ovuch tufrog' ila xoshokni.	7 bayt; 28 ^b -229 ^a 797
775.	Ey ko'ngul, kelkim, balo bazmida jomi g'am tutay O'z qatiq holimg'a o'l mastin burun motam tutay.	7 bayt; 229 ^a 798
776.	Orazing zar huqqalardin, ey malohat mash'ali, Mus'hafedur lojuvardu oltun aning jadvali.	7 bayt; 229 ^{ab} 799
777.	Boda bu maqbulluq zotimda mavjud ayladi Kim, meni zuhdu riyo ahlig'a mardud ayladi.	7 bayt; 229 ^b 800
778.	Ko'nglum ohidin tabassum la'lingga fan bo'l madi Uylakim, la'l axgari yel birla ravshan bo'l madi.	7 bayt; 29 ^b -230 ^a 801
779.	Yuz urma har taraf, ey sho'xu zor qilma meni, Qaror tut nafase, beqaror qilma meni.	7 bayt; 230 ^a 802
780.	Ey dudog'ing sharbatida obi hayvon lazzati, Lazzate bo'lg'ay, nasibim bo'lsa la'ling sharbati.	7 bayt; 230 ^b 803
781.	Ul oyki, mehri ila olamni muhtaram qildi, Bu telbaga nedin oyo nazarni kam qildi.	9 bayt; 30 ^b -231 ^a 804
782.	Qildim ul oy ollida oshiqlig'im izhorini, Men anga sirrim dedim bilman aning asrorini.	7 bayt; 231 ^a 805
783.	Har tikan bu g'unchadek ko'nglumda paykon bog'ladi, Ey jigar pargolasi, sensiz ichim qon bog'ladi.	7 bayt; 231 ^{ab} 806
784.	G'unchadek qon bog'lanibdur ko'nglum, ey gul xirmani, Borg'oli ko'z jo'yboridin jamoling gulshani.	7 bayt; 231 ^b 807
785.	G'ariblig' yana ko'nglumni dardnok etti, Shikastalig' yana ko'ksumni chok-chok etti.	7 bayt; 31 ^b -232 ^a 808
786.	Qani visolingga bir mendek orzumande, Visol umidi bila mehnatingg'a xursande.	7 bayt; 232 ^a 809
787.	Jonim chiqadur, hajr ila jonon kerak erdi, Ko'nglum kuyadur, dard ila darmon kerak erdi.	7 bayt; 232 ^{ab} 810
788.	Labing takallum etib, so'zda lol qildi meni, Ochildi zulfungu oshuftahol qildi meni.	7 bayt; 232 ^b 811

789.	Xarob aylading, ey ishq, xonumonimni, Tasavvur aylaki, o'ldum, bag'ishla jonomni.	6 bayt; 32 ^b -233 ^a 812
790.	Vah, necha ul sho'x bedodin meni shaydo ko'ray, Ishqidin yag'mo chekay, husnidin istig'no ko'ray.	9 bayt; 233 ^a 813
791.	Necha hajringda chekib un yig'lay, Har kecha yig'layu har kun yig'lay.	7 bayt; 233 ^b 814
792.	Ne diloramki, so'rg'ay dardi holimdin gahe, Ne dil afgoreki, qayg'urg'ay malolimdin gahe.	7 bayt; 33 ^b -234 ^a 815
793.	Shohning munglug' mushavvashlar bila ne nisbati, Komronlarg'a balokashlarga qaydin ulfati.	9 bayt; 234 ^a 816
794.	Labing Masihu aning nutqi nuktapardozi Ki, ruhi qudsiy erur bu Masih e'jozi.	6 bayt; 234 ^{ab} 817
795.	Zihi yo'lungda bir aftoda odami xokiy, Havoyi ishqingda sargashta mehri aflokiy.	7 bayt; 234 ^b 818

MUSTAZODLAR

796.	Ey husnungga zarroti jahon ichra tajalli, mazhar sanga ashyo Sen lutf bila kavnu makon ichida mavli, olam sanga mavlo.	7 band; 234 ^b -235 ^a 1
797.	Din ofati bir mug'bachayi mohiliqodur, mayxorau bebok, Kim ishqidin oning vatanim dayri fanodur, sarmastu yaqom chok.	7 band; 235 ^{ab} 2
798.	Ne vo'smavu ne kesmadur ul zulfi sumansoy, ne g'amzai jodu, Mashshota sanga zoli falakdur magar, ey oy, xurshid anga ko'zgu.	7 band; 235 ^b -236 ^a 3

MUXAMMAS

799.	Xalqai zulfingda ko'nglum bo'lg'ali g'am mahrami, Ul qaro qayg'u bilan savdo uchun ortar g'ami.	35 misra 236 ^a -237 ^a 1
------	---	---

TARJI'BANDLAR

800.	Ketur, soqiy, ul mayiki, subhi alast, Aning nash'asidin ko'ngul erdi mast.	90 misra 237 ^a -241 ^b 1
801.	Jahon qasrig'adur suv uzra bunyod, Chu yo'q bunyod ondin bo'lmag'il shod.	58 misra; 241 ^b -244 ^a 2
802.	Ey kirpiki neshu ko'zi xunxor, Jonimni necha qilursen afgor.	42 misra; 244 ^b -246 ^b 3

803.	To xarobot aromen durdioshom, Mastlig' birla ishim aysh mudom.	110 misra, 246 ^b -250 ^b 4
------	---	---

RUBOIYLAR

804.	Bo'ldi mening o'limagimga savdo bois, Savdoga havoyi jomi sahbo bois.	2 bayt; 251 ^a 1
805.	Ko'nglumni olibdur ul shahi sabz davoj, Kim g'am bila olur mamolikdin boj.	2 bayt; 251 ^a 2
806.	Gul vaqtı tuyassar o'lsa gulfom qadah, Andin so'ng tutsa bir gulandon qadah.	2 bayt; 251 ^a 3
807.	Qo'rquyma meni tomug'din, ey zohidi yax, Jannat manga bo'lg'usi debon urma zanax.	2 bayt; 251 ^a 4
808.	Ruxsori uza xollari ul dilband Ochti, chu meni ko'rdi base hojatmand.	2 bayt; 251 ^{ab} 5
809.	Yoshimg'a bag'ri qoni chu erdi monand, Ko'z asradi yoshdek bo'lub andin xursand.	2 bayt; 251 ^b 6
810.	Soqiy, badanimni notavon etdi xumor, Ko'nglumni qadahdek to'la qon etdi xumor.	2 bayt; 251 ^b 7
811.	Ko'zum uchadur, magarki, yorim keladur, Es har dam o'zar, magar nigorim keladur.	2 bayt; 251 ^b 8
812.	Ag'yor ila juft berma fardim bor Kim, furqati za'fida ruhi zardim bor.	2 bayt; 251 ^b 9
813.	Ahbob, dengizki, xonumondin tama' uz, Ne xonumon, kamnu makondin tama' uz.	2 bayt; 251 ^b -252 ^a 10
814.	Jondin seni ko'p sevarmen, ey umri aziz, Sondin seni ko'p sevarmen, ey umri aziz.	2 bayt; 252 ^a 11
815.	Jonbaxsh labing chashmai hayvonmu emas, Hajrdin oning ichim to'la qonmu emas.	2 bayt; 252 ^a 12
816.	G'urbatda g'arib shodmon bo'lmas emish, El anga shafiqi mehribon bo'lmas emish.	2 bayt; 252 ^a 13
817.	Soqiy, meni xor-xordin ayla xalos, Gulgun yuzung och, bahordin ayla xalos.	2 bayt; 252 ^a 14
818.	Ber jomu ol, ey mug'bacha, jonimni ivaz, Ko'sh tutqilu, ol ikki jahonimni ivaz.	2 bayt; 252 ^{ab} 15
819.	Kim istasa saltanat, sahodur anga shart, Har va'daki aylasa, vafodur anga shart	2 bayt; 252 ^b 16
820.	Bu davrda yo'q sen kibi xushxon hofiz, Xuffoz aro sarxalqai davron hofiz.	2 bayt; 252 ^b 17
821.	Kim aylasa soqiyi gulandom tama', Ilgidin oling sog'ari gulfom tama'.	2 bayt; 252 ^b 18

822.	Mug' dayrida dast bersa bir lahza farog' Kim, mug'bacha ishqidin qizig' bo'lsa dimog'.	2 bayt; 252 ^b 19
823.	Nomang yetibon topti ko'ngul izzu sharaf, Har lafzi bo'lur murod durrig'a sadaf.	2 bayt; 252 ^b –253 ^a 20
824.	Yuz mehnatu g'am ko'ngluma yetkurdy firoq, Jonimg'a balov-u dard o'qin urdi firoq.	2 bayt; 253 ^a 21
825.	Yo'q dahrda bir besaru somon mendek, O'z holig'a sargashtau hayron mendek.	2 bayt; 253 ^a 22
826.	Gar dilbar emas malakovashu hurhisol Ondin so'ng ul ulusning ko'zi ko'ru tili lol.	2 bayt; 253 ^a 23
827.	Mug' dayri sori bu kun tamanno qildim, Ul mug'bacha husnini tamoshlo qildim.	2 bayt; 253 ^a 24
828.	Masjidqa necha ahli riyodek yetayin, Yo rind kibi azimati dayr etayin.	2 bayt; 253 ^a 25
829.	Dayr ichra tilab jomi hiloli partav, Sajjoda garav bo'lsa, ne tong, ey rahrav.	2 bayt; 253 ^b 26
830.	Jonimg'a qilur javru jafo yor asru, Kim yor ichida javru jafo bor asru.	2 bayt; 253 ^b 27
831.	Gar qilsa, kishi qilib gunohe, tavba, Ul jurmg'a bo'lsa uzr xohe tavba.	2 bayt; 253 ^b 28
832.	Ne yuzuni g'oza aylamish farsuda, Ne ko'ziga surma tortmish behuda.	2 bayt; 253 ^b 29
833.	Yo koshifi asrori nihon bo'lsa kishi, Halloli ramuzi osmon bo'lsa kishi.	2 bayt; 253 ^b –254 ^a 30
834.	Til so'z bila to qizitdi hangomani, Bir ham tiya olmadim bu xud komimni.	2 bayt; 254 ^a 31

QIT'ALAR

835.	Tengri xonin ochuq aqida qilib, Xalqdin ro'zi istagon gumroh.	2 bayt; 250 ^a 1
836.	Muhammadni yaratti chunki Haq ayni muhabbatdin, Kishi vaznin muvofiq, chunki da'viy etsa sodiqdur.	3 bayt; 250 ^b 2
837.	Ahli ma'ni guruhidha zinhor, Hech or aylama gadolig'din.	2 bayt; 250 ^b –251 ^a 3

MUAMMOLAR

838.	Jannat gulu nasrinig'a bo'lsang mushtoq, Gah yor yuziga, gah kafi poyig'a boq.	1 bayt, 254 ^a 1
839.	Girihni turradin to ochti mohim, Parishon qildi filhol oni ohim.	1 bayt, 254 ^a 2

840.	Ham qoshi birla orazi xush erur, Ham ko'zi birla qaddi dilkash erur.	1 bayt, 254 ^a 3
------	---	-------------------------------

Адабиётлар

Catalogue of the Collection of Persian Manuscripts, Including also some Turkish and Arabic, Presented to the Metropolitan Museum of Art, New York by Alexander Smith Cochran. 1914. New-York: Columbia Univ.press.

- "Алишер Навоий ва XXI аср": ilmiy-nazariy anjuman materiallari. 2017, 2018, 2019. Toshkent: Tamaddun.
- Алишер Навоий. 1959. *Faroyib us-sifar. Хазойин ул-маоний*. Нашрга тайёрловчи: Х.Сулаймонов. IV томлик. I том. Тошкент.
- Алишер Навоий. 2015. *Оққўюнли мухлислар девони* (1471). Нашрга тайёрловчи А.Эркинов. Tokyo.
- Аҳмедова, Д. 2018. "Алишер Навоий ижодининг Америка Кўшма Штатларида ўрганилиши". Ўзбек мумтоз ва замонавий адабиётини халқаро миқёсда ўрганиш ва тарғиб қилишининг долзарб масалалари, 224-234. Тошкент.
- Валихўжаев, Б. 1979. "Алишер Навоий мўътабар дастхат девони ҳақида". Ўзбек тили ва адабиёти 3: 41-43.
- Джабборов, Р. 2019. "Мисрдан топилган нодир дурдона: Алишер Навоийнинг "Оққўюнли мухлислар девони" ҳақида мулоҳазалар". Гулистон 6: 26-27.
- Имомназаров, М. 2017. "Алишер Навоий лирик мероси матншунослигининг долзарб масалалари". Алишер Навоий ва XXI аср, 6-8. Тошкент
- Имомназаров, М. 2018. "Бадоेъ ул-бидоя"нинг Париж нусхаси". Ўзбек тили ва адабиёти 1: 16-24.
- Мадалиева, О. 2019. "Навоий девонларининг Машҳадий кўчирган қўллэзмалари". Ўзбек тили ва адабиёти 1: 79-86. Тошкент
- Мақсадов, Б. 2016. "Наводир ун-ниҳоя"нинг янги топилган қўллэзма нусхаси". Ўзбек тили ва адабиёти 6: 49-52. Тошкент.
- Рашидова, М. 2019. "Алишер Навоий "Наводирун ниҳоя" девонининг уч қўллэзма нусхаси ва уларнинг қиёсий таҳлили". Мозийдан садо 1: 20-21. Тошкент.
- Сулейманов, X. 1955-1961. *Текстологическое исследование лирики Алишера Навои. В трех томах*. Диссертация доктора филологических наук. I-II т. Ташкент-Москва.
- Сулейманов, X. 1961. *Текстологическое исследование лирики Алишера Навои*. Автореферат – диссертация на соискание ученой степени доктора филологических наук. Ташкент, Таблица № 1.
- Ҳакимов, М. 1983. *Навоий асрлари қўллэзмаларининг тавсифи*. Тошкент: Фан.
- Эркинов, А. 2012. "Навоийнинг мухлислари томонидан тузилган яна бир девони". Ўзбек тили ва адабиёти 1: 10-18. Тошкент.
- Yusupova, D. 2017. "Navodir un-nihoya" faqat g'azallardan iborat devonmi?". *Alisher Navoiy va XXI asr: ilmiy-nazariy anjuman*, 54-60. Toshkent.

MAQOLA TAQDIM QILISH TALABLARI

“Oltin bitiglar – Golden Scripts” jurnali – Sharq adabiyoti va madaniyati, ijtimoiy-ma’naviy hayoti, tilshunoslik va aniq fanlar, dinshunoslik va ilohiyotshunoslikka oid ahamiyatli qo’lyozma manbalar, xalq og’zaki ijodi namunalariga bag’ishlangan ilmiy tadqiqotlar xulosalarini chop etishga mo’ljallangan.

I. Maqola taqdim etish uchun umumiy talablar

Qo’lyozmalar yil davomida o’zbek, ingliz, rus, fors, shuningdek, turkiy tillarda topshirilishi mumkin. Agar muallif o’z maqolasini jurnalning muayyan sonida nashr etmoqchi bo’lsa, unda qo’lyozma jurnal nashridan kamida besh oy oldin taqdim etishi kerak.

Qo’lyozmalar MS Word (.doc) formatida (oltinbitiglar@gmail.com) elektron pochtasiga yuborilishi kerak. Iqtiboslar va izohlar bo’yicha MS Word menejerini qo’llash lozim.

Barcha qo’lyozmalar muallif (mualliflar) haqidagi qisqacha ma’lumot bilan yuboriladi.

Asosiy matn *Times New Roman* shrifti, 14 hajm, satr oraligi 1 interval, hoshiyalar chapdan 3 sm, o’ngdan 1,5 sm, yuqori va pastdan 2 sm bo’lishi kerak.

Maqolalar *The Chicago Manual of Style, 16th Edition* formatida shakllantirilishi lozim.

Maqola matni 3 000–5 000 so’zdan iborat bo’lishi kerak.

100–150 so’zdan iborat o’zbek va ingliz tillaridagi abstrakt (annotatsiya) va 5–10 so’zdan kam bo’lmagan kalit so’zlar (o’zbek va ingliz tillarida). Abstrakt maqolaning maqsadi, metodologiyasi va natijalarini qisqacha ifodalashi kerak.

Adabiyotlar ro’yxati 5 sahifadan oshmasligi lozim.

Kitobga taqriz (ingliz yoki boshqa tillarda bo’lishi mumkin) 1500 so’zdan oshmasligi talab etiladi.

Taqriz formati: 1) sarlavha: kitob nomi, muallif (mualliflar), nashr qilingan shahar: nashriyot nomi, nashr yili, sahifasi soni. Narxi, ISBN raqami, (qattiq/yumshoq muqova); 2) taqriz so’ngida: taqrizchining F.I.O., ish joyi, pochta manzili.

II. Maqola bo’limlarini rasmiylashtirish

Maqola nomi – normal harflarda, to’q bo’yoqda, 16 hajm.

Maqola nomi o’zbek va ingliz tillarida (agar maqola boshqa tillarda yozilgan bo’lsa, maqola yozilgan til va ingliz tilida) beriladi.

Maqola sarlavhasidan keyin sahifaning o’ng chetida

muallifning ism-familyasi yozilib, oxiriga yulduzcha (*) ishorasi qo'yiladi va sahifa pastida muallif haqida quyidagi qisqa ma'lumotlar beriladi: F.I.O., ilmiy daraja va unvon; ish joyi; e-pochta va ORCID ID (raqami).

Maqola kirish, asosiy qism bo'limlari va xulosadan tashkil topadi.

Maqola bo'limlari sarlavhasi – *yotiq*, 14 hajm.

III. Maqolada tarjimalardan foydalanish

Boshqa tillardagi matn yoki boshqa manbalar tarjimoni aniq ko'rsatilishi kerak. Agar matn maqola muallifi tomonidan tarjima qilingan bo'lsa, u holda "tarjima muallifniki" shaklida beriladi.

Rasmiy nashrdan olingan tarjima-matn tahrir qilinmaydi.

Zarur holatda tarjima matnga sana, turli diakritik belgilari va boshqa elementlar kiritilishi mumkin.

Tarjima qilingan matn olingan manba nomi asl holicha beriladi. Zarur deb topilsa, uning nomi qavs ichida berilishi mumkin.

Geografik nomlar tarjima qilinmaydi va asl shaklida beriladi.

Tashkilotlar nomi tarjima qilinmaydi va asl shaklida beriladi.

Davr nomi rasmiy qabul qilingan shaklda beriladi.

IV. Ko'chirma va tarjima parchanining berilishi

Manbadan olingan ko'chirma parcha asosiy matndan 1 qator tashlab ajratiladi, satr oralig'i 1 interval, markazda, 12 hajmda yoziladi.

Ko'chirmaning tarjimasi qavs ichida ( ) satr boshidan yozilishi kerak. Bunday ko'chirma *Times New Roman* shrift, 12 hajm, normal yozuvda beriladi.

V. Havola va izohlar berish

Manbara havola matn ichida to'rtburchak qavsda [ ] beriladi. Havola qilingan manbalar bir nechta bo'lsa, ular nuqtali vergul (;) bilan ajratiladi.

Izohlar tegishli sahifa pastida, tartib raqami bilan joylashtiriladi.

VI. Qo'lyozma (toshbosma) manbalar va nashr etilgan asarlar bibliografiyasи

Bibliografiyada muallif yoki asar nomi satrboshidan, boshqa barcha qatorlari abzasdan yoziladi. Adabiyotlar *bibliografiyada* o'zbek lotin alifbosi tartibida ko'rsatiladi.

6.1. Qo'lyozma va toshbosma manbalar bibliografiyasi

Qo'lyozma yoki toshbosma manbalarni bibliografiyada o'zi yozilgan grafikada berish maqsadga muvofiq. Lotin alifbosidagi transliteratsiyasini berish ham mymkin. Ba'zan qo'lyozma asarning nomi muallif ismidan oldin yozilishi ham mymkin.

Muallif nomi. Ko'chirilgan asr (agar mavjud bo'lsa). Asar nomi. Qo'lyozma (toshbosma): saqlanayotgan joy, inventar raqam.

Xondamir. XV asr. Makorim ul-axloq. Qo'lyozma: O'zFASHI, № 742.

Matnda qo'lyozma (toshbosma)ga havola berish:
[Xondamir, Makorim, 17^a]

7.2. Kitoblar uchun

Bibliografiyada:

Familiya, ism. Nashr yili. *Kitob nomi*. Shahar: Nashriyot nomi.

Sirojiddinov, Shuhrat. 2011. *Alisher Navoiy: manbalarning qiyosiytipologik, tekstologik tahlili*. Toshkent: Akademnashr.

Matnda kitobga havola:

[Familiya kitob nashr yili, sahifa raqami]

[Sirojiddinov 2011, 99]

Agar bir muallifning bir yilda nashr qilingan kitoblaridan foydalananligan bo'lsa, bibliografiyada kitobning nashr yili o'zbek lotin alifbosi harflari bilan ajratilib ko'rsatiladi.

Sirojiddinov, Shuhrat. 2011(a). *Alisher Navoiy: manbalarning qiyosiytipologik, tekstologik tahlili*. Toshkent: Akademnashr.

Sirojiddinov, Shuhrat. 2011(b). *O'zbek adabiyotining falsafiy sarchashmalari*. Toshkent: Akademnashr.

Matnda kitobga havola:

[Sirojiddinov 2011(a), 99]

Ikki muallif tomonidan yozilgan kitobni bibliografiyada berish tartibi:

Familiya, Ism va Ism Familiya. Nashr yili. *Kitobning nomi*. Shahar: Nashriyot nomi.

Vohidov, Rahim va Husniddin Eshonqulov. 2006. *O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi*. Toshkent: Adabiyot jamg'armasi nashriyoti.

Matnda kitobga havola:

[Familiya va Familiya nashr yili, sahifa raqami]

[Vohidov va Eshonqulov 2006, 52]

Agar kitobning uch va undan ortiq muallifi bo'lsa, bibliografiyada barcha mualliflarning ismi to'liq yoziladi. Bunday kitobga havola qilinganda, birinchi muallifning ismi yozilib, davomida *va boshqalar* deb ko'rsatiladi:

[Familiya va boshqalar nashr yili, sahifa raqami]

[Vohidov va boshqalar 2010, 847]

Kitob yoki to'plam maqolasini bibliografiyada berish tartibi:

Familiya, ism. Nashr yili. "Maqola nomi." *Kitob yoki to'plam nomi*, Ism Familiya, Ism Familiya muharrirligida, maqola sahifasi raqamlari. Shahar: Nashriyot.

Ismoilov, Ilyos. 2020. "Navoiy ijodida Ya'juj-Ma'juj obrazi." *Alisher Navoiy va XXI asr*, Shuhrat Sirojiddinov muharrirligida, 130 – 133. Toshkent: Mashhur-press.

Matnda kitob yoki to'plam maqolasiga havola:

[Familiya nashr yili, sahifa raqami]

[Ismoilov 2020, 131]

Elektron shaklda nashr qilingan kitoblar uchun:

Elektron kitobning bir nechta formati bo'lsa, bibliografiyada foydalananlgan format ko'rsatiladi. Elektron kitobning internet manzili

(URL) hamda shu manba olingan sana ko'rsatilishi lozim.

Elektron kitobni bibliografiyada berish:

Familiya, Ism. Nashr yili. *Kitob nomi*. Shahar: Nashriyot nomi. URL. Foydalanilgan sana.

Adizova, Iqboloy. 2020. *Thinker poetess of the East*. Germany: Lambert Academic Publishing. <https://www.lap-publishing.com/>. 12.07.2019.

Matnda elektron kitobga havola:

[Familiya nashr yili, sahifa raqami]

[Adizova 2020, 11]

Ikki muallif tomonidan yozilgan elektron kitobni bibliografiyada berish tartibi:

Familiya, Ism va Ism Familiya. Nashr yili. *Kitobning nomi*. Shahar: Nashriyot nomi. Internet adres (URL).

Sirojiddinov, Shuhrat va Sohiba Umarova. 2017. *O'zbek matnshunosligi qirralari*. Chikago: Chikago universiteti nashriyoti. <http://press-pubs.uchicago.edu/founders/>.

Matnda elektron kitobga havola:

[Familiya nashr yili, sahifa raqami]

[Sirojiddinov 1987, 19-hujjat]

7.3. Jurnal maqolasi uchun

Chop etilgan jurnal maqolasini bibliografiyada berish tartibi:

Familiya, Ism. Nashr yili. "Maqola nomi." *Jurnal nomi* jurnal soni: maqola sahifalari.

Alimuhamedov, Rixsilla. 2018. "Qadimgi turk-moniy adabiyoti." *Oltin bitiglar* 1: 65 – 76.

Matnda jurnal maqolasiga havola:

[Familiya nashr yili, sahifa raqami]

[Alimuhamedov 2018, 70]

Elektron jurnal uchun:

Elektron jurnal uchun jurnalning DOI manzili ko'rsatiladi. Agar DOI manzili mavjud bo'lmasa, internet adresi ko'rsatilishi kerak (URL). DOI – bu o'zgarmas ID bo'lib, internet tarmoqlarining elektron adreslari tizimiga ulangan, ya'ni manbani boshqaruvchi <http://dx.doi.org/> manzildir.

Elektron jurnal maqolasini bibliografiyada berish:

Familiya, Ism. Nashr yili. "Maqola nomi." *Jurnal nomi* jurnal soni: maqola sahifalari. DOI adres (yoki URL).

Ismoilov, Ilyos. 2020. "Saddi Iskandariy" dostonidagi adabiy ta'sir va o'ziga xoslik masalasi xususida." *O'zbekistonda xorijiy tillar* 3: 229 – 235. doi: 10.36078/1596780050.

Matnda maqolaga havola:

[Familiya nashr yili, sahifa raqami]

[Ismoilov 2020, 231]

7.4. Gazeta yoki ilmiy-ommabop jurnal uchun

Gazeta yoki ilmiy-ommabop jurnal maqolasiga havola matn shaklida beriladi (masalan, Muhammadjon Imomnazarovning 27.02.2005dagi "O'zbekiston adabiyoti va san'ati" gazetasida chop etilgan maqolasida aytilganidek...); odatta, bunday manbalar umumiy adabiyotlar ro'yxatida keltirilmaydi. Agar keltirilsa, kitoblarga qo'yiladigan talablarga asosan beriladi.

Agar onlayn maqolaga havola berilayotgan bo'lsa, uning internet manzili (URL), maqola olingan sana ko'rsatilishi kerak.

Gazeta yoki ilmiy-ommabop jurnal maqolasini bibliografiyada berish tartibi:

Familiya, Ism. Nashr yili. "Maqola nomi." *Gazeta-Jurnal nomi*, nashr sanasi.

Imomnazarov, Muhammadjon. 2005. "Jomiy "Xamsa" yozganmi?." *O'zbekiston adabiyoti va san'ati*, January 25.

Matnda maqolaga havola:

[Familiya nashr yili, sahifa raqami]

[Imomnazarov 2005, 4]

Elektron gazeta yoki ilmiy-ommabop jurnal maqolasini bibliografiyada berish:

Familiya, Ism. Nashr yili. "Maqola nomi." *Jurnal nomi*, nashr sanasi. Internet adres.

Sobirov, Ergash va Akmal Kenjayev. 2010. "Milliy qadriyat va globallashuv". *New York Times*, 27.02. <http://www.nytimes.com/28/us/28health.html>.

Matnda maqolaga havola:

[Familiya nashr yili, sahifa raqami]

[Sobirov va Kenjayev 2010, 17]

Maqola so'ngida foydalanilgan adabiyotlar o'zbek lotin alifbosi tartibida beriladi. Adabiyotlar ro'yxati ikki qismdan iborat bo'lishi, birinchi qismda foydalanilgan adabiyot chop etilgan grafikada yuqorida ko'rsatilgan shaklda rasmiylashtirilishi, ikkinchi qismda esa barcha foydalanilgan adabiyotlar o'zbek lotin alifbosida berilishi talab qilinadi. Misol uchun:

Adabiyotlar

Баранов, Х.К. 1958. Арабско – русский словарь. Москва: Наука.

Adabiyotlar

Baranov, X.K. 1958. Arabsko – russkiy slovar. Moskva: Nauka.

Maqolani rasmiylashtirish talablarining ingliz tilidagi variantini "The Chicago Manual of Style, 16th Edition" qo'llanmasi yoki <https://www.chicagomanualofstyle.org/>. havolasidan ko'rib olishingiz mumkin.

Qaydlar uchun

Ushbu son “Oltin bitiglar” tahririyatida sahifalandi.

Manzil: Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Yusuf Xos Hojib ko‘chasi 103-uy.

e-mail: goldenscripts@gmail.com

Tel.: +99891 166-31-38

Bosishga 30. 06. 2021-yilda ruxsat etildi

Qog‘oz bichimi 70x100 1/16/.

nashriyot bosma tabog‘i: 8

Jurnal 2017-yil 26 oktyabrdagi O‘zbekiston Respublikasi Matbuot va axborot agentligi tomonidan № 0940 raqami bilan ro‘yxatdan o‘tgan.

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Oliy Attestatsiya Komissiyasi tomonidan

filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc)
dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalari chop etilishi lozim bo‘lgan ro‘yxatga
kiritilgan.

Tahririyatga kelgan qo‘lyozmalar taqriz qilinmaydi va mualliflarga qaytarilmaydi.

“Mashhur-Press” bosmaxonasida chop etildi.

Buyurtma №0440 Adadi 300 dona.

Bosmaxona manzili: 100129 Toshkent, Markaz 15, 1-uy. Tel.: +99890 900 75 77,
+99894 659 94 62